Bronchitis, pertussis
esetén

Contratussin

Gyártja és forgalomba hozza: **BAYER GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI., Andrássy-út 94. sz.

Lukács és Társa
gyógyárunagykereskedés
Budapest, Práter-utca 19.

Telefon: 22-77-43
13-87-90

gyorsan és pontosan szállit helyben és vidékre

TÖRÖK-LABOR
gyógyárunagykereskedés és vegyészeti gyár rt.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 12.
Ismét régi pontossággal szállítja
a gyógyszertárak szükségleteit.
SÜRGÖNYCIM: DROGTÖRÖK BUDAPEST. — TELEFON: *225—460

a gyógyszerész

A MAGYAR MAGÁNALKALMAZOTTAK SZABAD SZAKSZERVEZETE
GYÓGYSZERTÁRI DOLGOZÓK SZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

a gyógyszerész

A MAGYAR MAGÁNALKALMAZOTTAK SZABAD SZAKSZERVEZETE
GYÓGYSZERTÁRI DOLGOZÓK SZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

III. ÉVFOLYAM. BUDAPEST, 1948. MÁRCIUS 31 6. SZÁM.

Tinctura PAPAVERIS -conferta DR. REX

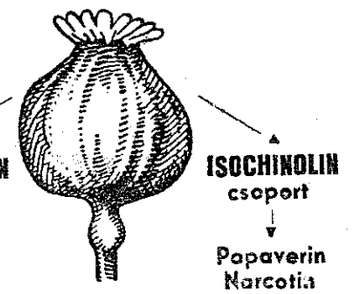

PHENANTHREN csoport
Morphin
Codein
Thebain

ISOCHINOLIN csoport
Papaverin
Narcotin
Narcein

Teljes és biztos hatású készitmény a peroralisan alkalmazott ópium indicatiós területén

Nem specialitás, csakis magistralis rendelésre

REX Gyógyszervegyészeti Gyár és Gyógyárukereskedelmi rt.
BUDAPEST — DEBRECEN.

TARTALOM:

(sz): Magyar Gyógyszerészek Centenáriuma ... 161
A. V. Jefimov: Szabadságharcunk története a szovjet iskolákban ... 163
Dr. Pataky Mihály: Magyarország, mint gyógyszertermelő állam ... 164
Babusik Ferenc: Centenáriumi ünnepség ... 166
Dr. Turi Pál: Mikrobiológia a gyakorlati gyógyszerészetben ... 167
Harangi Sándor: Felszólalás a márc. 14-i taggyülésen ... 171
Szily József: Felszólalás a gyógyszertári segédmunkások nevében ... 173
Sacher Pál: Társadalombiztositási gyógyszerészet ... 176
Dr. Hantos László: Synonima — védett nevek ... 179
Bánó Andor: Tudomány és növényvédelem ... 180
Hartman Tivadar: Az intézmények is aláirták ... 182
Weiss Tibor: Gyógyszerészek Romániában ... 185
Kollektiv szerződés ... 188
B. F.: Nemzetközi gyógyszerkönyv ... 190
Magunkról, Taggyülés, Az ifjuság válaszol, Szakosztályunk az ünnepi menetben, Március 19, Gyógyszerésznapok, Gyógyszerbeszerzés, A Gy. H. S. E. centenáriumi programmja, Az ifjuság félrenevelése, Márc. 14-i taggyülésünk, Dr. Bakács Tibor előadása, Mit tartalmaz a gyógyszerésztörvényjavaslat, Nem szakmai koldulás, A gyógyszerészi jogreform, Hirek Szerkesztői üzenetek és más közérdekü közlemények

THALLMAYER ÉS SEITZ R. T.

gyógyszerárunagykereskedés és gyógyszervegyészeti laboratorium

Budapest, V., Zrinyi-utca 3
Telefon: 182—938

Sürgönycim: THALSEITZ BUDAPEST

Ismét békebeli gyorsasággal expediál.

INJECTIONES ERI

minden összetételben készülnek

Előállítja: **Spergely Béla és Spergely Béláné**

gyógyszerészeti laboratóriuma

Budapest, XIV., Stefánia-ut 25. Telefon: 296—452

Ismét kapható!

JODCALCOTHEOBROMIN Richter dragée

Dragéenként 0.25 g theobromin-calcium-salicylicumot és 0.05 g kal. jodatumot tartalmaz.

Arteriosklerosis és essentialis hypertonia specifikus gyógyszere.

Richter Gedeon vegyészeti gyár r. t. Budapest X.

III. ÉVFOLYAM BUDAPEST, 1948. MÁRCIUS 31 6. SZÁM

A GYÓGYSZERÉSZ

A MAGYAR MAGÁNALKALMAZOTTAK SZABAD SZAKSZERVEZETE
GYÓGYSZERTÁRI DOLGOZÓK SZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

Magyar Gyógyszerészek Centenáriuma

Lépésről-lépésre halad előre Centenáriumi Bizottságunk tervszerű munkája. Ennek végső célja, a szeptember első napjaiban lezajló „Gyógyszerész-hét" előkészítése és megrendezése. Különböző fő- és albizottságok működnek, hogy ennek a nem csak országos, de nemzetközi jelentőségű hétnek minél nagyobbszabású megszervezéséről és sikeréről gondoskodjanak.

Még alig indult meg más a figyelmet felhívó belső és külső propaganda megkezdésénél, már is jelentkeznek az ország gyógyszerészei. Különösen a vidék Gyakran csak tanácsot kérnek, de nem egyszer ötleteket is felvetnek, a „Gyógyszerész-hét" sikerének tudományos és gyakorlati elmélyitésére Ki kell hangsulyoznunk, hogy elsősorban a vidék fogadta kedvezően a centenáriumi bizottságnak azt a határozatát, hogy a „Gyógyszerész-hét" keretébe világszemléleti előadásokat is beiktatnak. Ugyanilyen lelkesedéssel fogadták a Gyógyszerészi Muzeum felállitását. Kiderül, hogy majdnem mindenkinek van valami féltve őrzött kincse, emléke, melyet fel akar ajánlani a Gyógyszerészi Muzeumnak Természetes, hogy minden muzeumi tárgy mellett feltüntetjük a kiállító vagy ajándékozó nevét. Hasonló érdeklődés nyilvánul meg a tudományos előadások iránt is.

SZÁZAS BIZOTTSÁG

Ez a széleskörü együttmüködési szándék inditotta arra (a még mindig névtelen) centenáriumi bizottságot, hogy egy országos száztagu bizottságot hivjanak életre. E bizottság célja és rendeltetése szerint minden tekintetben együttmüködik azzal a szükebb szakmai társasággal, mely hétről-hétre Budapesten ülésezik. Hivunk és várunk tehát mindenkit, aki hivatásbeli ügyének tekinti, hogy ez a „Gyógyszerész-hét" örök emléke maradjon a gyógyszerészek, a gyógyszertári dolgozók közösségének.

Éppen ezért, amikor most nyilt felhivással fordulunk a gyógyszerészet minden aktiv munkásához, hogy jelentkezzék a százas bizottságba, nem csak puszta neveket kérünk, hanem az önként vállalt munkakör megjelölését is. Elsősorban igen komoly szervezési és muzeumi gyüjtési feladatokra gondolunk Kivánatosnak tartanók, hogy ugy Budapesten, mint az ország egyéb városaiban és községeiben kartársaink meghatározott körzetben vállalnák a muzeumi tárgyak begyüjtését az Egyetemi Gyógyszerészeti Intézetbe. Ezek a városi és községi körzetvezetők egyuttal megállapithatnák azt is, hogy ki óhajt feljönni a „Gyógyszerész-hét"-re, — ki tart igényt csere-helyettesitésre? — kinek milyenek az itteni elszállásolási lehetőségei? — kiknek az elszállásolásáról kell nekünk gondoskodnunk?

Mindez csak az első hang, amit megütöttünk A következő feladatokat esetről-esetre közölni fogjuk. Az azonban már most nyilvánvaló, hogy ezzel a százas bizottsággal olyan munkaközösséget óhajtunk kiépiteni, mely a teljes siker érdekében le fogja győzni a legnagyobb nehézségeket is. De számolnunk kell azzal is, hogy a jelentkezés mértéke szerint ezt a tervezett százas szervező kört kétszázas bizottsággá is ki kell és ki is fogjuk szélesiteni.

Ezzel már azt is megmondtuk, hogy végső célunk az egész szakma lelkes és tevékeny bekapcsolása a közös munkába. Ujra hivjuk és várjuk tehát kartársainkat: vegyenek részt mi-

nél számosabban a Magyar Gyógyszerészek Centenáriumának méltó megrendezésében.

SZAKMAI KOSSUTH-DIJ

Ezt a példát mutató ötletet dr. Losonczy György kartársunk vetette fel a centenáriumi bizottság legutóbbi értekezletén. Elgondolása szerint pályadijakat kellene kitüzni kimagasló szakmai, tudományos, szociális érdemek jutalmazására. Tekintettel arra, hogy a bizottságban a Gyója vezetőségének néhány tagja is részt vesz, dr. Losonczy kartársunk teljes bizonyossággal vállalhatta, hogy erre a célra évről-évre 15.000 forintot megszavaztat. A Gyója elnöke ezt az összeget afféle szakmai Kossuth-dijnak szánja, mely a kiosztáskor az érdemek nagysága szerint kisebb, néhány ezer forintos, dijakra tagozódik. Az elgondolás szerint erre a pályadijra minden gyógyszertári dolgozó pályázhat — tudományos munkákkal, vagy akár csak egy hiteles curriculum vitae adatszerü felsorolásával. Ezeket a jutalmakat ugyancsak a „Gyógyszerész-hét" keretében fogják kiosztani — egy érem kiséretében, melyet joggal és büszkén viselhet a gyógyszerészet minden szakmunkása.

Külön jutott el hozzánk, de most már ebbe a nagyszabásu tervbe kapcsolódik bele Spergely Béla kartársunk 300 és 150 forintos pályadija, mellyel fel akarja támasztani a Rozsnyai Mátyás-tanulmányi versenyt. És itt, ennek keretében alakulhat ki az az országos terv, melyben adományozásával, jutalmazó készségével, részt vehet a legtávolabbi vonatkozásban is a magyar gyógyszerészet minden szigetecskéje. Kettő már van: a Gyója és Spergely Béla. Természetesen mindenki tudni fogja, hogy kit kinek az adományából jutalmaznak. Igy a szakmai Kossuth-dij megalapitása korlátlan lehetőséget nyujt gyógyszervegyészeti gyárainknak, nagykereskedőknek, szakmai érdekeltségeknek, hogy ebben a maradandó centenáriumi éremkiosztásban minél többen részt vegyenek.

(sz.)

Magunkról

Szakosztályunk ideiglenes intézőbizottsága elhatározta, hogy „A Gyógyszerész" legközelebbi számán a régi szerkesztők közül csak Harangi Sándor és Székely Jenő neve fog szerepelni, az előbbi mint felelős szerkesztő, az utóbbi mint szerkesztő jegyzi a lapot. Nemes János, mint szakszervezeti megbizott kapcsolódik be szaklapunk életébe. E szerep jelentőségét ma, amikor üzemek, hivatalok, igy a gyógyszertári dolgozók müködésének sulypontja csaknem teljes egészében a szakszervezetben összpontosul, — nem kell külön kihangsulyoznunk.

Uj emberként kerül a laphoz Falus Jenő kartársunk, ki a jövő számtól „A Gyógyszerész" felelős kiadója. Falus kartársunkat nem kell bemutatnunk olvasóinknak. Éveken át talán egyetlen bátor, harcos ujságnak: a „Független Gyógyszerész"-nek volt kiadója. Az ő szaktudása, tehetsége biztositék arra, hogy ez a szaklap — gazdasági vonatkozásban is a legjobb kézbe került.

De ujra kérünk mindenkit, aki azt akarja, hogy a „felszabadult" szaklapunk valóban a szakma minden dolgozójáé legyen, — vegyen részt minél tevékenyebben „A Gyógyszerész" életében. Irja meg, dadogja el, vagy mondja meg: mi az, ami egyetlen ember véleményén keresztül az egész szakmai közösséget érdekli?

A jó lap, de különösen a jó szakszervezeti lap, csak igy teljesitheti hivatását. Szaklapunk csak igy lehet végre valóban — a tiétek.

Sedyletta tabletta
30x0.015
Szabadon rendelhető: OTI — MABI
MÁV — Szasa — Dobbi stb.
PODMANICZKY GYOGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Telefon: 120—261.

Tichler János
ALAPITVA 1897
Gyógyszerészeti
papiráruk
BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 37.
TELEFON: 128-057

„TERLA"
Gyógyszerészek Szövetkezete
B U D A P E S T.
Központi iroda, üzem és rendelés felvétel:
VII, KIRÁLY-UTCA 67. I. EMELET 7.
Telefon: 421—926
Steril kötszerüzem. Comprimaták. Betegápolási cikkek.

Hogyan tanitják a magyar szabadságharc történetét a szovjet iskolákban?

(A. V. Jefimov tankönyvéből.)

1849. tavaszán a felkelt magyar nép kiüzte az osztrák katonaságot; a parasztok kezdték elfoglalni a birtokosok földjeit. A magyar parlament Magyarországot független állammá kiáltotta ki. A Magyarországon megalakult uj kormány, elnöke Kossuth Lajos ügyvéd lett. A magyar forradalom győzelmének óriási jelentősége lehetett volna Európára nézve. A magyarok Ausztria fővárosa, Bécs ellen vonulhattak volna. A magyar győzelem az osztrákok felett, felszabaditotta volna az olaszokat is az osztrák elnyomatás alól. Az összes európai államok forradalmi erői erős támogatást kaptak volna. Az osztrák császár egyedül képtelen volt ellenállni a forradalomnak és I. Nikolájhoz fordult segitségért. „Európa csendőre" szivesen küldött százezer katonából álló hadsereget Paskiewicz parancsnoksága alatt Magyarországra.

„Nem avatkoztam volna be, — irta I. Nikoláj Paskiewicznek — ha nem volna szó a mi bőrünkről, vagyis, ha nem tudnám, hogy a bécsi és más senkiháziak Magyarországon, nemcsak Ausztria ellenségei, de ellenségei a világ rendjének és békéjének. Gazemberek és rablók, akiket saját békénk érdekében ki kell irtani."

A hatalmas cári hadsereg az osztrák császári hadsereggel együtt elfojtotta a magyar forradalmat. A magyar hadsereg parancsnokait elfogták és felakasztották. Kegyetlenül elbántak a parasztokkal is. A magyar falvakban büntető expediciók, katonai birságok müködtek. Ebben az időben a forradalmi orosz demokrata, *Csernyisevszkij*, ezt jegyezte fel naplójába: *„Mint a magyarok barátja, kivánom, hogy az oroszok ott vereséget szenvedjenek, s ezért kész vagyok életemet is feláldozni . . ."* A magyar forradalom elfojtásának lehetőségéről Engels a következőket irta:

„A forradalmak éveiben a magyar felkelés elfojtása, az orosz katonaság részéről, ugyanolyan döntő esemény volt Kelet- és Közép-Európa számára, mint amilyenek a párisi juniusi harcok voltak a Nyugatra nézve . . ." (Volkstaat folyóirat: Emigrantenliteratur rovat, Lengyel proklamáció c. cikk)

*

Az 1848-as forradalom óriási hatást tett Oroszország haladó szellemü embereire. Szaltikov-Scserdin az ismert demokrata iró elbeszéli azt a hatást, amelyet reá és környezetére az 1848-as francia forradalom kezdete gyakorolt. „Nemcsak, hogy elbüvölt — irta — de nem is tudtuk elég ügyesen eltitkolni lelkesedésünket a rezsim előtt, amely mindenképen figyelemmel kisért."

Herzen, aki abban az időben Franciaországban tartózkodott, elkeseredve brálta a francia burzsoázia véres fellépését a munkásság ellen a juniusi napok után és ugyanakkor igazolta a forradalmi jakobinus terrort.

Felejthetetlen hatást gyakorolt az 1848-as forradalom Csernyisevszkijre. Annak hatása alatt érlelődött Csernyisevszkijben az a gondolat, hogy feltétlenül szükség van paraszt-forradalom megszervezésére.

Petrasevszkij kruzsokjának tagja, Grigorjev „Katonai beszélgetés" cimü röpiratot irt, amelyben az 1848-as februári forradalomról volt szó. Ez a röpirat dicsérte a franciákat, akik között nincsenek grófok és urak s mindannyian egyenjoguak. „Ime az elmult évben — irta Grigorjev — felkelt a nép, a katonák a kőkockákból barrikádokat épitettek a városban, s megkezdődött a harc, a rettenetes csata. No lám: a király az urakkal alig tudott elmenekülni. Nekik most már nem kellenek császárok és ugy kormányoznak, mint mi a falvakban választóinkkal együtt." Grigorjev is felkelésre szólitotta fel a katonákat.

De az 1848-as forradalmi vihar, amely csaknem minden európai államon átvonult, Oroszországot, ahol még nem érkezett el a forradalom ideje, elkerülte.

(M. Sz. M. T. Sajtószolgálata.)

MEDICINA
GYÓGYSZERÁRUNAGYKERESKEDÉS KFT.
BUDAPEST, VI., HAJÓS UCCA 32
TELEFON: 120—261
Ismét a leggyorsabban és a legpontosabban és csak gyógyszertárak részére szállit.
TELEFON: 127—401

Magyarország, mint gyógyszertermelő állam

Ma, a nagy világégés után, minden nemzetnek az a törekvése, hogy minőségi ujitásokkal népük boldogulását előmozditsák, jólétük szinvonalának emelésével országukat felvirágoztassák.

Pillantásunkat bárhova is vetjük, a chémia és a technika áldásos gyümöcsével találkozunk lépten-nyomon

Hazánk tulnyomó többségben agrárország. Mint ilyen, főképpen gazdálkodással foglalkozó emberekből áll. Ha számitásunkat nem sietjük el, akkor éppen ez a tétel kell hogy buzditson bennünket valamire. Megengedhetjük-e egy olyan óriási kataklizma után, amelyet a második világháboru jelentett, hogy egy nemzet fele csak az év felében dolgozik, mig a másik 5—6 hónapjában a gazdasági évnek, a saját hibáján kivül, munka nélkül, a háza táján ögyelegjen.

Nekünk kell tehát egy olyan lehetőség megteremtésével számolni, ami módot ad arra, hogy 3—4 millió ember 5 hónapos munkaóráját gyümölcsöztető iparrá fejlesszük, tehát termeljünk. Olyan ipar-gyógynövények megtelepitését kell szorgalmazni, amelyek a vidék, éghajlati és talajviszonyainak a legmegfelelőbbek. Továbbá kutatás tárgyává kell tennünk olyan rost, ipar-gyógynövények megtelepitését, amelyek feldolgozásra alkalmasak. Szövetek előállitására, továbbá a hiányzó pl. celluloid tartamu növények termesztését, mellyel a papir és müanyagok előállitását, illetve készitését serkentik. Természetesen ezen telepeket máról holnapra megvalósitani nem lehet. Elsősorban a vetőmag hiánya miatt, másodsorban nincs minta, amiről lépten-nyomon szélesebb körökben is meggyőződnének ezek áldásos termesztéséről. Az első tétel tehát az ipar-gyógynövények megkedveltetése a parasztsággal.

Hogy ezen nagyhorderejü ipar-gyógynövények magvait előteremthessük, számolnunk kell elsősorban a területek nagyságával, másodsorban a legfontosabbal: a nemzetgazdálkodási átváltással, tehát nagy keretek közötti mozgással. A kivitelezés a gyógyszertárak vállain nyugszik. Látnunk kell, hogy az országot legjobban szinte pókhálószerüen hálózzák be a gyógyszertárak. Ezen kis üzemek élén pedig szakavatott, tanult, képzett emberek állanak. A gyógyszertárak kerületekre való felosztása volna a legcélszerübb. Lenne egy főkerület: Budapest, Szeged, Debrecen, Pécs és Sopron. Három mellék-kerület, mint Tiszántul, Duna-Tiszaköze és Dunántul, ezek földrajzi és talajtani szempontból szükségesek. Az ipar-gyógynövényeket nemcsak termelni kell, hanem helyben végzi a különböző feldolgozásokat. Részben mint tincturák, extractumok, különböző chémiai termékek formájában és száritásban. Ezeket látnák el a mellék-kerületek. Különböző vetőmaggal kell a parasztságot ellátni, hisz a gazdálkodás egyik legfontosabb alaptétele a prima és kifogástalan vetőmag. Nem elégséges csak az előbbiek megteremtése, hanem azok nemesitése, tökéletesitése, egyik legfontosabb tényezője a tervszerü gazdálkodásnak. A drög rendelése-ket egyes intézménytől lehetne, ill. a földes-gyógyszertáraktól rendelni.

Tudom, hogy ez ma még csak utópia, magam is igy nézem. De jól esik legalább beszélni róla:

Minden vidéki, falusi gyógyszertár kapna 5—10 kat. hold földet. Ezzel a lépéssel egy ujabb fogalommal kell megismerkednünk: a földes gyógyszertárakkal.

Ez a föld elsősorban a falu közelében, jól szembetünő helyen és a falu legjellemzőbb minőségü földjéből lenne egytagban. Erre szükség van, abból a célból, hogy adott jó példával lehet csak hatást elérni. Mintatelepek megvalósitásával jobb eredményt érhetünk el, mint bármi mással. A gazdálkodás a legnehezebben ujitható talaj. Ezek szem előtt tartásával kell számolnunk. A telep fejlesztése a kivitelezés alkalmával történik. Az első tétel értelmében az ország fősulya tulajdonképpen mezőgazdaságilag ipar-gyógynövényekkel foglalkoznak. A világ, ha jelenleg gabonanemüekből nélkülöz is egy keveset, de elérkezik majdan az idő, amikor szinte fölösleg mutatkozik ezen a téren. Mi eleve nem mérkőzhetünk a nagy nemzetek hatalmas termőterületeivel, nekünk minden vonalon minőségi gazdálkodást kell létrehoznunk. Iehát ezekkel a lépésekkel teremtődnek meg a földes-gyógyszertárak.

Napjainkban mindennemü vetőmagból meglehetősen hiányokat szenvedünk. Komolyabb termesztés esetén nem tudnánk a parasztságot vetőmaggal ellátni, már pedig ez a mezőgazdaság keretén belül végzetszerü.

Nem közömbös számunkra az az indok, hogy minél olcsóbb és minél nemesebb gyógyszerféleségekkel lepjük meg a világot.

De nemcsak a vidéki gyógyszertárakhoz tartoznának gyógy- és ipari magtermelő földek, hanem megfelelő városiakhoz is. A különbség itt az, hogy nem kell szétforgácsolni nagyon a földet, hanem a város területéhez kell szabni a magtermelő minta területet.

A földes-gyógyszertárak munkássága a következőkben nyilvánulna meg. Ezzel a lépéssel minden kis, ill. törpe-gyógyszertárhoz két okl. gyógyszerész tartozna. Az egyik a gyógyszertár felelős vezetője, a másik pedig a gyógyszertárhoz tartozó föld felelős vezetője. Egymást segitik és támogatják munkáikban. Igy idő lenne mindkettőjüknek a városi kereteknek megfelelő szabadnapok megtartására. A földes-gyógyszertár földje mintául szolgáljon lépten-nyomon az ottaniak részére. A gyógynövények hatóanyagait fokozni lehet szakszerü kezeléssel. Erre a legszebb példa Margraff története. Ő is gyógyszerész volt. Napoleon idejében az angolok blokáddal akadályozták meg Európát, hogy a gyarmatokról bármit is kapjanak. A cukorkérdés ekkoriban nagy nehézségeket okozott. A cukorrépa kb. 1.5—3 százalék cukrot tartalmazott, rövid idő alatt nemesitve elérték a 16 százalékos termelést. Ezzel az európai cukorkérdés örökre megoldódott. Már nem kell importálnunk messze tengereken túlról.

Ezen gazdálkodás bevezetésével óriási anyagi fejlődés mutatkozna minden vonalon. Ha a termelés emelkedésével nem is tudunk azonnal minden termelt gyógynövényt feldolgozni, de mint nyers valutát a szomszédos államok is szivesen becserélnék más anyagra, amiből nekünk nincs, ha van is, nagyon szükivel rendelkezünk.

A drógok feldolgozásához szinte nélkülözhetetlen az alkohol. Nagytömegü drógtermesztés miatt az alkoholszükségletünk is megnő. Célszerü minden olyan vidéken, ahol szeszgyár van, üzembehelyezéséről gondoskodnunk s minden olyan anyagot, amely szesztartalmu, ezen érdek szolgálatába állitani. Pénzügyileg természetesen a földes-gyógyszertárakkal lennének összeköttetésben, s ezzel biztositva lenne a kerületek alkoholellátása. Szőlőtermő vidékeken korlátozni kell a kisüstök létesitését és termelésük kontingensét. Inkább szorgalmazzuk a szeszfinomitókkal ellátott szeszfőzdék telepitéseit és üzembehelyezését. Minden eszközt fel kell kutatni nagyobb szeszterme lés elérésére.

Minden nemzet törekvése, hogy a gyógyszer fogyasztását a legkedvezőbben oldja meg polgárai számára. Az egyes országokban a lakosság munkabiró képességén múlik, vagy dől el sok politikai, gazdasági, termelési tényező. Ma, mikor kulturánk, technikánk a legszebb emelkedés utján halad, kell hogy az állam biztositsa a legméltányosabb áron a gyógyszereket dolgozói számára.

DR PALAKY MIHÁLY
egyetemi tanársegéd, Debrecen

Áfonya bor
Asthmolysin inj.
Posterisan kúp
Posterisan kenőcs
Alsol crém
Tinct. Ferri Athenstaedt
cum et sine ars.

nagykereskedőknél
korlátlan
mennyiségben
kapható!

Taggyülés

Amit hosszu hónapokon át nem sikerült elérnünk, az végre, szinte egyik napról a másikra megoldódott. Pedig nem valami világrengető dolgot akartunk elintézni. Mindössze arról volt szó, hogy igen sulyos hallgatás, tervszerü és konok elzárkózás után végre kiállhassunk a tagságunk elé. Beszéljünk hozzájuk és meghallgassuk őket.

Pedig csak azon mult minden, hogy a szociáldemokrata párt gyógyszerész csoportjának jobboldali vezetői nem türték, hogy a gyógyszertárakban dolgozó gyógyszerészek és segédmunkások közös taggyüléseken folytassák munkájukat. Ma már szinte hihetetlen, hogy megtörténhetett az utolsó nyári taggyülésünk agyonhallgatása. Pusztán azért, mert ez a lelkes taggyülés egyhangu bizalmatlanságot szavazott a gáncsoskodó vezetőknek és kimondotta, hogy a gyógyszertári dolgozók közös szakosztályban óhajtják jövendő sorsukat megtárgyalni. Ezt határozták, ezt követelték.

Még szaksajtónk is kénytelen volt nyár óta mindig — másról beszélni. Ma már valóban képtelenségnek látszik, hogy ebből, csodálatos meg nem értéssel, a dolgozók egységének szándékos megbontásával annyi időn keresztül bárki is elvi kérdést csinálhatott. És mégis az történt. Lepergett róluk, az akadékoskodókról, minden érv és minden tiszta szándéka a közös építő munkának.

Ők maguk már nem is érveltek, ki is fogytak már az érvekből. Csak megrázták a fejüket és azt mondták: nem! Ezen a tagadáson, ezen a lélekromboláson bukott meg a mi következetes, szocialista harcunk egészen mostanáig.

Valójában minden kartársunk, aki a taggyülésen megnyilatkozott, erről beszélt, ezt panaszolta, ezért lázadt.

Igaz, hogy maga a tagság, hallgatott. Igaz, hogy maga a tagság alig hallatta hangját. Nem érvelt, nem lázadt, nem segitett szakoszályunk előadóinak. Lehet, hogy nyár óta elszoktak a véleményük nyilvánitásától. Lehet, hogy ez az érthetetlenül hosszu mellőzés kissé beléjük fojtotta a szót. De még igy is előállhattak volna a kérdéseikkel. Legalább egyetlen utat kereső vagy utat mutató felszólalásban.

De mi most megtörjük ezt a szemérmes félrehuzódást. Mi rábirjuk őket, hogy szóban és tettben vegyenek részt a közös harcban: a szakszervezet építő munkájában. Mi eloszlatjuk azt a mesterséges ködöt, mely el akarta zárni előlünk — munkástársainkat.

— Jöjjetek hozzánk. Segitsetek nekünk, hogy segithessünk rajtatok! Tollal és szerszámmal. Aki egyetlen téglát is hord a szakszervezet megdönthetetlen várához az a jövőt, ami jövőnket építi. Egyetlen szakosztály erejével belekapcsolódik a világ minden szakszervezetének hatalmas munkájába. (sz.)

Centenáriumi ünnepség a Budapesti Gyógyszerész Testületben

Már az utca képe is felemelő és lelkesitő volt ezen a reggelen. Innen is, onnan is hatalmas tömegben özönlöttek a felvonulók, zászlóerdők emelkedtek a magasba, és a vidáman, felszabadultan éneklő nők, férfiak tömege olyan látványt nyujtott, amilyet mi — meghamisitott március átélői — soha azelőtt nem is láthattunk . . . Igy vonulhattak az emberek azon az első március 15-én is, 1848-ban.

A Testület könyvtártermét a hirdetett időpont előtt már teljesen megtöltötte a tulajdonosi kar. A Himnusz eléneklése után *Löcherer* Tamás elnök üdvözölte a megjelenteket; röviden vázolta a nap jelentőségét, majd *Lengyel* László, a KIOSZ orsz. ügyv. elnöke emelkedett szólásra. Lengyel kartárs nagy hatást keltő beszédében vázolta az 1848-as eseményeket, párhuzamot vont a jelen időszakkal és kifejtette, hogy mi Petőfi, Kossuth, Táncsics szellemében vivjuk és fogjuk befejezni a magyar nép igazi felszabaditását. Ma a magyar népi demokrácia 1848 szellemében őrzője a magyar szabadságnak és minden jel arra mutat, hogy a szabadság mellé nagyobb darab kenyeret, a dolgozó népnek a nemzeti jövedelemben való egyre nagyobb részvételét, a magasabb életszinvonal elérését is biztosithatják.

Majd sor került a szép nagy, világosszürke márvány emlékmü leleplezésére, melyen arany betükkel a következő szöveg olvasható.

A SZABADSÁGHARCBAN RÉSZTVETT GYÓGYSZERÉSZEK:

Apostol János	Peilich Ferenc
Bertsinszky Károly	Szerényi Vince
Fáczányi Ármin	Szigeti Kálmán
Fényhalmi Antal	Tamássy Károly
Gerzsó János	Than Károly
Handtel Károly	Várady Lajos
Jeney Lajos	Veres Mihály
Kovács Albert	Zeller István

Zolyomi Wágner Dániel

A hazáért és a szabadságért 1848-ban még számos gyógyszerész küzdött. Közülük csak keveseknek nevét sikerült felkutatni. A táblát a névtelen hősök tiszteletére és a felsoroltak emlékének megörökitésére a centenárium évében emelte a KIOSz Gyógyszerészmesteri Szakcsoportja

A Szózat eléneklésével ért véget a bensőséges kis ünnepség, de azt hiszem, magában még mindenki elénekelte a régi Kossuth-nótát: Esik eső karikára. Kossuth Lajos kalapjára, ahány csepp esik rája, annyi áldás szálljon rája. Éljen a magyar szabadság! Éljen a haza!

Babusik Ferenc.

Az ifjuság válaszol . . .

A Gyógyszerészeti Intézet nemzeti szinekkel diszitett előadótermében gyült össze f. hó 14-én délelőtt a gyógyszerész-ifjuság a centenárium megünneplésére. Köztársaságunk mostani elnökének, Tildy Zoltánnak és a köztársasági eszme 100 év előtti nagy harcosainak: Kossuthnak, Petőfinek és Táncsicsnak képei néznek le ránk a falakról, mintegy számonkérve, hogy mit tettünk eddig és mit szándékozunk tenni a jövőben eszméik megvalósitására és továbbvitelére, népünk jobb jövőjének kialakitására.

És erre vártak választ vendégeink: Egyetemünk Rectora, professzoraink, a Szakszervezet, a MEFESz és a többi szakmai és társadalmi szervezet kiküldöttei. A válasz pedig ez volt: Keveset tettünk eddig, kevesebbet, mint amennyit vártak tőlünk, de mindent el fogunk követni, hogy pótoljuk a mulasztásokat és kövessük 100 év előtti példaképeinket: 1848. fiataljait. Követni fogjuk őket a mindennapi élet harcában a haladásért. Ma megállunk egy percre, hogy visszatekintsünk a multra és levonjuk belőle a tanulságot, — meglássuk, mi volt a helyes és mi bizonyult tévedésnek a történelem távlatából. A mult hozzásegit bennünket ahhoz, hogy helyesen tüzzük ki a jövő utját és elkerüljük a mult hibáit. Ez az ut pedig a néppel és a népért élő haladó értelmiség utja. A népi demokrácia egészségügyének jólképzett, hivatásuk magaslatán álló szakemberei akarunk lenni, méltóak 1848 hőseihez, a márciusi ifjakhoz és a gyárak és földek dolgozóihoz.

Ezt válaszolta a kérdésre a gyógyszerész-ifjuság a centenárium ünnepén és ezt fogja megvalósitani a munka hétköznapjain.

(B. D.)

A kiadóhivatal kérelme

A hátralékos előfizetők felszólitó levelei külön kiadást jelentenek, amit természetesen a hátralékban lévő előfizető tartozik viselni. Ezzel szemben akadnak olyanok, akik önkényesen levonják ezeket a jogosan felszámitott 1—2—3 forintokat.

Arra kérjük az érdekelteket, hogy ezen felszólitási dijakat, amiben csak a kiadóhivatal k é s z k i a d á s a i foglaltatnak, legközelebb beküldeni sziveskedjenek.

Itt kell megjegyeznünk azt a törpegyógyszerészek által tévesen értelmezett előfizetési módot, hogy akkor is igényt tarthat a kedvezményes előfizetésre, ha a dijakat utólag fizeti; ez esetben negyedévre nem 25 forint, hanem 3x10 forint.

Mikrobiológia a gyakorlati gyógyszerészetben

Dr. Turi Pál egyet. tanársegéd előadása

Igen tisztelt Kartársaim!

Előadásomat azzal a megjegyzéssel kell elkezdenem, hogy hirdetett cime tuladonképpen nem fedi teljesen azt a témát, amelyről ez alkalommal rövid áttekintést kivánok nyujtani. Nem fedi azért, mert a mikrobiológia tudománya igen kiterjedt, tárgykörébe nem csupán a gyógyszerészetben, illetve gyógyitásban legfontosabb szerepet játszó kórokozó baktériumok tartoznak, hanem az egészségre ártalmatlan saphrophyták világa is, a talajban, növényeken, vizben, levegőben élő mikroorganizmusok sokmilliő fajtája, az állati véglények, a sugárgombák, a mikroszkópos algák, sőt a virusok is, bár ez utóbbiakkal egy még fiatalabb tudomány, az inframikrobiológia foglalkozik. Ma vendégek vagyunk itt, ebben a gyönyörü intézetben és napirendünk gerincét a gyógyszertár megtekintése, illetve Sacher Pál kartársunknak a társadalombiztositási gyógyszerészettel kapcsolatos soron következő előadása alkotja. Éppen ezért legyen szabad ez alkalommal a mikrobiológia területének csak egyetlen, bennünket gyógyszerészeket legközelebbről érdeklő szektorával foglalkoznom: azokkal az ujabb kutatásokkal, amelyeknek tárgya az antibiotikumok modern tudománya, és azokkal a lehetőségekkel, amelyek ezen a területen a gyakorló gyógyszerész számára kinálkoznak.

Régen ismeretes, hogy az emberi betegségek jelentős részét pathogén mikroorganizmusok okozzák — sőt az ultramikroszkóp, majd az elektronmikroszkóp felfedezése és a viruskutatás hatalmas mérvü előrehaladása óta kiderült, hogy számos olyan betegség, amelynek okát régebben nem ismertük, valójában virus-okozta megbetegedés. Az emberi szervezeten kivül Semmelweisnek már 100 évvel ezelőtt sikerült felvenni a harcot a szepszis kórokozóival — azonban belsőleg alkalmazható antibakteriális hatásu szerek felfedezése és bevezetése a gyógyászatba, sok évtizeddel később kezdődött csak meg. Hosszu és fáradságos ut vezetett el a penicillin felfedezéséig; a főbb állomások ezen az uton a sulfamidok voltak: ezek az előfutárai Fleming és társai korszakalkotó felfedezésének. A penicillin jelentősége nem csak abban áll, hogy vele a *materia medica* a gyógyszerkincs egy igen széles területen alkalmazható, gyakorlatilag veszélytelen, sok esetben valóban életmentő gyógyszerrel gazdagodott, — de a penicilinnel kapcsolatos kutatások vezették vissza a biológusokat, bakteriológusokat egy igen kézenfekvő gondolathoz — legyen szabad azt mondanom: tudományos Columbus tojásához: a *pathogén csirákat* más mikroorganizmusokkal illetve az ezek által termelt és a bakteriumokra nézve toxikus anyagokkal kell leküzdeni. Azért mondom, hogy a tudósok *visszatértek* ehhez a gondolathoz, mert már Pasteur, majd később Emmerich és Löw is rámutattak a mikrobiológiai antagonizmusból származó lehetőségekre. Sokat irtunk, beszéltünk már a penicillinről, tudjuk, hogy ezt a bakteriostatikus anyagot bizonyos penészgomba-fajták termelik. A gombák és a pathogén baktériumok birodalma két idegen világ; az előbbiek a savanyu közeget kedvelik, utóbbiak lugos táptalajon tenyésznek a legjobban. Életfeltételeik annyira különböznek, hogy szinte természetes: ami az egyiknek jó, az a másiknak rossz. Érthető, hogy antagonizmus áll fenn ezek közt az alacsonyrendü szervezetek közt, küzdelem, amelyben az erősebb győz, a gyengébb elpusztul. A természet különös játéka, hogy a baktériumok egész sora, amely könnyü szerrel dacol az emberi szervezet természetes védekező anyagaival, nem képes felvenni a harcot a parányi penészgombákkal.

Az utolsó félszázadban, mióta egyes baktériumok pathogénitása ismeretessé vált, a bakteriológiának fontos szerep jutott az orvosok és gyógyszerészek oktatásában. Az uj rendszerü gyógyszerészhallgatók éppen a most folyó szemesztertől kezdve, a multbeli elméleti oktatás mellé gyakorlati kiképzést is kapnak és ha nem is önálló kollégiumban, de a közegészségtan keretében megismerkednek a mikrobiológiai alapfogalmakkal. Ugyanez a széleskörü studium módot ad nekik egyes nem pathogén, de más szempontból jelentős mikroorganizmusok megismerésére: ide tartoznak a fontosabb élesztő, erjesztőgombák és más alacsonyrendü szervezetek. Az antibiotikumok tudományának kiszélesedése és az ezzel kapcsolatos széleskörü gyógyitási lehetőségek azonban indokolttá teszik a mikrobiológiai tanulmányok kiterjesztését és ezek számára *mind a rendszeres egyetemi oktatásban mind pedig a továbbképzésben megfelelő hely biztositását.* Ma már ott tartunk, hogy tudjuk, hol keressük a kórokozók ellenségeit. Igaz, hogy a terület óriási, el lehet tévedni rajta: mégis uj, biztató eredmények vannak és a már régebben ismertetett penicillin, streptomycin, thyrothricin mellett ujabb antibiotikumok egész soráról számolhatunk be. Az első csoportba tartozó anyagokat bakteriumok termelik; a néhány felhozott példából láthatjuk, hogy ugyanazon szervezet különböző antibiotikus hatásu anyagokat is produkálhat — például a sokoldalu Bac. subtilis, az u. n. szénabacillus négyfélét is; a bacillint bacitracint, eumycint és subtilint. Ezek az ugyanazon szervezet által termelt hatóanyagok nagymér-

**Elhangzott a március 19-i gyógyszerésznapon a MABI-ban.*

tékben különböznek egymástól a hatás módjában qualitativ és quantitativ szempontból egyaránt. A *bacillin* speciális mangan-tartalmu táptalajon tenyésztett törzsből izolálható; sajnos, a vérben egy „antibacillin" nevü peptid van, amely a bacillint csakhamar hatástalanná teszi, igy azután ez az értékes antibiotikum therápiásan csak szük területre korlátozva használható fel. A *bacitracin* a Bac. subtilis tenyészetéből butylalkohollal vonható ki, hasonlóan ahhoz az eljáráshoz, ahogy a penicillint vonjuk ki ugyancsak butylalkohol segitségével a folyékony táptalajból. A bacitracinról vizgőz segitségével vacuumban pároljuk le az oldószert, a visszamaradt antibiotikum egy szürkésfehér finom por, amely Gram-pozitiv kórokozókon kivül gonococcus és meningococcus ellen, valamint kisérleti állatokon mesterségesen előidézett streptococcus haemolyticus és gázgangraena-fertőzéseknél is hatásosnak bizonyult. Az *eumycin* alkoholos, vagy acetonos kivonatból isolálható, hatása többek közt bizonyos sugárgombákkal szemben is érvényesül. Végül a *subtilin* alkoholos kirázással elkülönithető polypeptidtermészetü antibiotikum, amely erősen savanyu közegben (kb. pH 2-nél, vagyis 1/100 n. savnak megfelelően optimálisan) aktiv bizonyos saválló baktériumok, igy a tuberculosis-bacillus ellen is. A következő antibiotikum-csoportot a Bac. brevis, ez a talajban élő saprophyta produkálja. A tyrothricin tulajdonképpen a gramicidin és tyrocidin keveréke és a kettő tulajdonságait egyesiti magában. Előállitása a bakteriumtenyészetből ugy történik, hogy három napon át 70 fok hőmérsékleten inkubáljuk a 7.0 pH-ra beállitott kulturát. Ezen a hőfokon a baktériumok vegetativ sejtjei elpusztulnak és csak a spórák maradnak életben, amelyek a tyrothricint termelik. Három nap mulva a folyadékot sósavval megsavanyitjuk, a kivált csapadékot leszürjük, majd legtöményebb alkohollal a csapadékból kioldjuk a tyrothricint. Ezt az alkoholos oldatot azután vacuumon bepároljuk. A tyrothricinből igen egyszerüen isolálhatjuk a komponenseket: a gramicidin aether és aceton elegyével kioldható, a visszamaradt anyag a tyrocidin. Ezekről a nagyhatásu antibiotikumokról már egy korábbi gyógyszerész-napon beszámoltam: biológiai aktivitásuk igen nagy, sokszor felülmulja a penicillinét, azonban toxicusak, ezért csak külsőleg alkalmazhatók. A *phthiocolt*, mint érdekességet emeltem ki: ezt ugyanis a tuberkulosis kórokozója termeli; a tbc. bacillus nemcsak emberre veszedelmes, de a phthiocol nevü festéktermészetü vizben oldódó hatóanyaga, amelynek izolálása néhány évvel ezelőtt sikerült, igen kicsiny, ½—1 ezrelékes töménységben is gátolja különféle Gram-pozitiv és negativ mikroorganizmusok szaporodását.

A második csoportba tartozó anyagok sugárgomba-termékek. Az ismert streptomycin mellett idetartozik a streptothricin amely a Streptomyces levendulae kulturájából állitható elő. Tulajdonságai hasonlók a streptomycinhez, mégis annál valamivel kevésbbé hatásos, viszont a toxicitása nagyobb; hogy mégis sokat kisérleteznek vele még ma is és igyekeznek ezeket a hátrányos tulajdonságait kiküszöbölni, annak az az oka, hogy stabilabb a streptomycinnál. Ez utóbbit cystein és más aminosavak inaktiválják, mig a streptothricinre ezek hatástalanok. A *mycetint* a streptococcus violaceus produkálja, ez Gram-negativ baktériumok ellen hatástalan, sőt ezek inaktiválják.

Az antibiotikumok harmadik, talán legnépesebb csoportját az alacsonyrendü gombák termékei alkotják. Ide tartozik maga a penicillin is, amelyet két fajta: a P. notatum és a P. chrysogenum szolgáltat. A P. notatumot az u. n. felületi kulturáknál alkalmazzák, mig az ipari termelés nagyobb részét alkotó mélykulturás eljárásnál jobban használható a P. chrisogenum. A penicilliumokon kivül az aspergillus-félék produkálnak nagy számban antibiotikumokat. (Mint tudjuk, ez a két fajta közeli rokonságban van, mindkettő az Aspergillaceae családba tartozik és a lényeges morfológiai különbség köztük csupán annyi, hogy mig az aspergillus-fajok konidiumtartója gömbalaku, felfujt, addig a penicilliumoké hosszukás, hengeres.) A táblázatban néhány ide tartozó antibiotikumot tüntettem fel (nyomdatechnikai okokból a táblázatot k é s ő b b i lapszámunkban közöljük), de szeretném megjegyezni, hogy az aspergillus-félék közül 150, a penicilliumok közül 200-nál több az antibiotikum-termelő fajták száma. Ha még tekintetbe vesszük, hogy egy-egy fajta többféle hatóanyagot is termel, akkor könnyen megállapithatjuk, hogy az antibiotikum-kutatásnak eddig ez a legproduktivabb területe. Az egyes anyagok fontosabb tulajdonságai a táblázatból leolvashatók: noha sok értékes hatásu anyag van köztük, therápiás értékben egyik sem közelíti meg a penicillint.

A negyedik csoportba 1—2 olyan antibiotikum tartozik, amely m a g a s a b b r e n d ü növényi vagy állati szervezet produktuma. Ezeknek a kutatása ujabban igen biztató eredményekkel kecsegtet. A fenyőfától kezdve a paradicsomig a legkülönbözőbb növények tartoznak ide, különösen nagy számmal gombák, moszatok, zuzmók. Itt említem a magyar *raphanint*; ezt Szegeden retekmagból állitották elő, de még egyelőre nem sikerült a toxicus kisérőanyagoktól megszabaditani, igy therápiás alkalmazására sem kerülhetett sor.

Végigtekintve ilymódon az antibiotikumokat termelő különféle szervezetek világán, taglalhatjuk e hatóanyagok előállitásának jelentőségét. Azt hiszem, szükségtelen a probléma fontosságára rávilágitanom a gyógyszerkutatás tekintetében; fontos azonban felhivni a figyelmet arra, hogy milyen jelentős a biológiai antagonizmus kérdése a növény- és állatbetegségek gyógyitása, valamint az iparban használatos mikroorganizmusok életmüködésének és hatha-

tósabb kihasználásának szempontjából. Ha ezt a hatalmas ujabb munkaterületet is áttekintjük, ha figyelembe vesszük, hogy egész államháztartásunk a *mezőgazdasági termelés racionális fejlesztésére, fokozott ipari kihasználására van alapozva*, akkor helyes képet nyerünk ennek a kérdésnek *nemzetgazdasági fontosságáról* is. Állami életünk gazdasági irányitói átlátták az antibiotikum-kérdés reális értékét. Elég egy pillantást vetnünk a hároméves terv beruházási programmjára: egyedül a penicillingyártás fejlesztésére és az ezzel kapcsolatos kutatásokra 5 millió forintot irányoz a terv elő, mig az összes többi gyógyszerre 2 millió forintot. Ezt az arányt, különösen ha a penicillin melletti egyéb antibiotikumokat is tekintetbe vesszük, előrelátással és gondos mérlegeléssel állapitották meg: mert kétségtelen, tisztelt hallgatóim, hogy *ez a jövő utja*. És itt térek rá arra, hogy az antibiotikumok kérdésének milyen szerepe van a gyakorlati gyógyszerészetben. A gyógyszerészre ezen a területen három feladat vár; *először*: ismernie kell a forgalomba kerülő antibiotikumok főbb kémiai és fizikai tulajdonságait, helyes feldolgozásuk módját; *másodszor*: el kell sajátitania egy egyszerü értékmeghatározás methodikáját; *végül harmadszor*: alkalma nyilik ezen a területen a legsajátosabb gyógyszerészi tevékenységre is, amennyiben szerep juthat a gyógyszerésznek antibiotikumok előállitásában. Ami a feladat első részét, az antibiotikumok tulajdonságainak megismerését és magistrális feldolgozásuk módját illeti, ezen a téren a sterilitás fogalmával, a bakteriológia alapelemeivel tisztában lévő gyógyszerésznek nem lesz sok nehézsége. Az V. Magyar Gyógyszerkönyv, amelynek kiadására remélhetőleg még a 3 éves terv ciklusa alatt sor kerül, megfelelő utbaigazitást fog nyujtani a penicillin-kenőcsök, tabletták, osztott porok és egyéb gyógyszer-alakok elkészitésére. Ugyancsak a külföldi gyógyszerkönyvekhez hasonlóan, szükséges lesz előirni a gyógyszerkönyvben egy vagy több, penicillin- és egyéb antibiotikumok értékmeghatározására alkalmas módszert. Hogy therápiás szempontból ez mennyire fontos, erre nézve utalni kivánok arra a körülményre, hogy egy- és ugyanazon baktériumfaj egyes törzsei is különbözőképpen viselkednek az antibiotikumokkal szemben (éppen ezért használunk értékmérőnek egy meghatározott törzset) — ennélfogva ideálisan minden egyes kezelés előtt a kitenyésztet kórokozó penicillin- vagy egyéb antibiotikum iránti érzékenységét meg kell határozni: fontos ez nemcsak anyagi szempontból, de elsősorban a beteg egészsége érdekében — ilyen vizsgálat nélkül ugyanis az orvos bizonyos mértékben vaktában harcol a bakteriális fertőzés ellen. A magyar szaksajtóban legutóbb a *Szarka* professzor emlékére kiadott kötetben mutat rá *Scipiades Elemér* a penicillin-titer minden esetben való meghatározásának fontosságára. Képzeljük el a falusi orvost, kinek betege bakteriális fertőzéssel sulyos állapotban van, kórházba nem szállitható; az orvosnak el kell döntenie, hogy milyen szert, milyen adagolásban alkalmazzon. Ilyen esetben a szükséges vizsgálatot a gyógyszerész, a megfelelő felkészültségü *jól képzett gyógyszerész* fogja elvégezni. Lehet valaki azon véleményen is, hogy ez az egész értékmeghatározás csak egy tudományos „sok hühó semmiért", hiszen végül is a betegnek semmit sem árt, ha kap néhány 100.000 egység penicillint. Ez a nézet persze teljesen hibás: sulyos ártalmat okoz, mondhatnám: mühibát követ el az orvos, ha például csupán streptomycin-érzékeny, penicillinnel szemben resistens kórokozó esetén penicillinkezelést alkalmaz; mert igaz ugyan, hogy a penicillin maga ideálisan nem toxicus, közvetlenül nem árt a betegnek de a helyes kezelés elmulasztása katasztrofális lehet. Felmerülhet itt az a gondolat is, hogy mindez csak elméleti dolog: hiszen a mai viszonyok közt a beteg sem penicillinhez, sem streptomycinhez nem jut könnyen hozzá, még kevésbbé válogathat köztük. Ismétlem azonban: *mi itt, a gyógyszerésznapokon, az egyetemen, a szaksajtóban a jövőt épitjük, a jövőért dolgozunk*, amelyben — reméljük minél hamarabb — korlátlanul rendelkezésre fognak állni ezek a gyógyszerek. *Minden embernek egyforma joga van az élethez, az egészséghez*: és a kutatók, a világ tudósai azért dolgoznak, hogy felfedezéseik áldásaiban minden rászoruló, nemzetiségre, fajra, a bőr szinére, vagyoni állapotra való tekintet nélkül egyaránt részesüljön. Ma azonban messze vagyunk ettől az ideális helyzettől. Az egyes termelő- és fogyasztópiacok közt vámhatárok, valutáris nehézségek, kiviteli és behozatali korlátozások állanak fenn; itt jutunk el azután a harmadik feladathoz: antibiotikumok belföldi termelésához, előállitásához.

Az előadó beszámol szintetikus antibiotikumok előállitásáról, majd igy folytatja:

Általában a gyógyszerész előtt a multban a pharmakológiai kisérletezés lehetősége el volt zárva. Ha ujabban ezen a vonalon lényeges előrehaladás is van és ujrendszerü hallgatóink *Fritz* professzor előadásaiból értékes elméleti gyógyszerhatástani ismeretekre tesznek is szert, — a kiséleti munkához és az állatoknak adagolt szerek organotrop hatásának ellenőrzéséhez szükséges gyakorlat, továbbá a nélkülözhetetlen anatómiai és histológiai alapismeretek hiányoznak. Lényegesen más azonban a helyzet az antibiotikumok frontján. Itt egy roppant egyszerü biológiai ellenőrző módszer áll rendelkezésünkre: maga a kórokozó, amely a legtöbb esetben steril huslevesben jól tenyészthető és amelyen az antibiotikus hatás könnyen kipróbálható. Nem kell az egész vizsgálathoz más, mint néhány kémcső, egy Bunsen- vagy spiritus-láng, egy steril pipetta és egy platinakacs. (De ha nincs platina, egy jól kiizzitott drót is megteszi.) Egyik kémcsőben a penicillin-meghatározáshoz használt eredeti oxfordi staphlococcus-törzsnek egy átoltott tenyészete

van, huslevesben, egynapos inkubáció után. (A steril huslé elkészitése pontos recept alapján gyógyszetrész részére elemi feladat.) A másik kémcsőben van a vizsgálandó, antibiotikumnak feltételezett anyag kivonata. (Ez lehet egy növényi főzet, higitott tinctura, penészgombakivona vagy bármi más anyag.) A harbadik és negyedik kémcső steril huslevest tartalmaz. Eljárásunk most a következő: a vizsgálandó anyagból 1 kcm-t steril pipetta segitségével átviszünk az egyik huslevesbe. A pipettázás persze a bakteriológiai gyakorlatban soha nem szájjal, hanem szivóballon segitségével történik. Ezután az Oxford-törzsből a kiizzitott platinakacs segitségével egy-egy cseppet átviszünk a vizsgálandó anyaggal már összekevert és egy tiszta huslét tartalmazó ellenőrző kémcsőbe; ezeket leégetjük, lezárjuk, majd 1 napra 37 fokos thermostátba tesszük. Persze vidéki patikák általában nincsenek thermostáttal felszerelve — de egy kis akarattal és leleményességgel segithetünk a nehézségeken. Egy alkalmas szekrénykébe állitunk valamilyen hőforrást (például egy vagy több izzólámpát) és közönsége hőmérővel megállapitjuk, hogy a hőforrástól milyen távolságban van kb. 37 fok hőmérséklet. Ebben a távolságban helyezzük el kémcsöveinket és ezzel készen is van a primitiv thermostat. Ha ehhez hozzátesszük, hogy a staphylococcus szaporodására a 37 fokos hőmérséklet az optimális ugyan, de 10 foktól egészen 43 fokig terjedő intervallumban egészen jól nő, akkor láthatjuk, hogy egy precizen beszabályozott thermostat hiánya ilyen közelitő kisérletnél áthidalható.

Visszatérve most már vizsgálatunkra, 24 óra mulva kivesszük kémcsöveinket a thermostatból. A kontrollkémcsőben a staphylococcus elszaporodik, zavaros üledék keletkezik. (Ha nem, akkor törzsünk nem volt virulens; ezért kell az ellenőrző próba.) A második kémcsőben, amelybe vizsgálandó oldatunkat vegyitettük, két eset lehetséges: vagy tiszta marad, ez esetben anyagunk biológialig aktiv, vagy pedig ugyanugy megzavarosodik, mint a másik, tehát antibiotikus hatást nem észlelünk. A kisérletet kedvező esetben tovább is folytathatjuk: megvizsgálhatjuk, hogy az aktivnak bizonyult anyag tizszeres, százszoros, vagy akár ezerszeres higitásban még hatásos-e. Vizsgálhatjuk különböző oldószerekkel, hő hatásának kitéve, vagy hőtől védve. Sok hibaforrás lehetséges, amelyekre itt nem térek ki: de ezek a hibák kis gyakorlattal kiküszöbölhetők. Természetesen, ha valaki egy ilyen kisérletet elvégez és pozitiv eredményhez jut, nem szabad tüstént arra gondolnia, hogy egy ujabb penicillint fedezett fel: hiszen előfordul, hogy egyes anyagok kémcsőben, *in vitro* hatásosak, mig állatkisérletben vagy emberen *in vivo* hatástalanok; előfordul ennek a forditottja is. Ennek okairól, az antibiotikumok hatásmechanizmusáról csak egy hosszabb előadás keretében lehetne beszámolni. Mindenesetre azonban megállapithatjuk: az *in vitro* tapasztalt antibiotikus hatás értékes kezdete lehet egy nagyfontosságu megfigyelésnek és hogy idézzem a klasszikus mondást: Dimidium facti, qui coepit, habet — azé a tettnek, a sikernek a fele, aki a kezdeményező lépést megtette. A tudományok területe ma rendkivül kiszélesedett: különösen az antibiotikumok tudománya, amely széleskörü biológiai, kémiai, farmakológiai, botanikai, esetleg zoológiai és fizikai ismereteket követel meg, különböző szaktudásu kutatók egész sorának szoros együttmüködését teszi szükségessé. A gyógyszerész, mint az imént kifejtettem, hasznosan kapcsolódhat be ebbe a kollektiv tudományos munkába, alkalmassá teszi őt erre általános természettudományi müveltsége, manuális készsége, széleskörü anyagismerete.

Az egyetem kétségtelenül m i n d e n t megtesz, hogy a tudománynak ezzel a modern irányzatával lépést tartson. Vidéki egyetemeinken is intenziv kutató és oktató munka folyik; Budapesten az Egyetemi Gyógyszerészeti Intézetben most épül a gyógyszerésztársadalom és a kultuszkormány, valamint egyes egészségügyi intézmények támogatásával az a laboratórium, amelynek egyik legfőbb feladata lesz az antibiotikumokkal kapcsolatos kutató és oktató munka. Az egyetem nemcsak a tanulóifjuság, de a pályán müködő valamennyi kartársunk részére rendelkezésre fog állni, hogy magukat ezen az uj területen tovább képezhessék. Vidéki gyógyszerésznapok rendezésével, a gyógyszerészi továbbképzés intézményes megoldásával, megfelelő magyarnyelvő szakkönyv kiadásával, módot fogunk arra is nyujtani, hogy a vidéki kartársaink elsajátithassák a szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat. Nagyobb intézményekben — természetesen a MABI is ezek közt van — készséggel és örömmel fogunk az érdeklődő kollégáknak külön tájékoztató előadásokat is tartani, annál is inkább, mert közegészségügyi szempontból is kivánatos, hogy a legnagyobb tömegeket ellátó társadalombiztositó intézetek gyógyszerészei hivatásunk legképzettebb, legkiválóbb müvelői legyenek.

Tisztelt Hallgatóim! Rövid vázlatot kivántam nyujtani a mikrobiológiai antagonizmus problémáiról, a gyakorló gyógyszerész szemszögéből nézve. Az elmondottakhoz befejezésül még azt szeretném hozzáfüzni: nem fogunk megállni azon a ponton, hogy megoldásra váró elméleti kérdéseket vetünk fel. Az ország szellemi és fizikai dolgozói közt verseny folyik: az antibiotikumok döntő fontosságu területén kartársaink kezébe olyan fegyvert adunk, amelynek segitségével felvehetik a versenyt és amellyel bebizonyithatják azt a már régóta puszta frázisnak tekintett definiciót, hogy a gyógyszerész valóban a közegészségügy katonája. *Hivatásunk szeretete, tudományunk müvelése biztositani fogja munkánk sikerét: jobb, hatásosabb gyógyszerek előállitását és ezáltal a magyar tömegek egészségügyi szinvonalának felemelését.*

Március 14.-i taggyülésünk

— Harangi Sándor felszólalása —

Elvtársnők! Elvtársak!

Engedjék meg, hogy a jelenlévőket — függetlenül attól, hogy tagjai-e a munkáspártok valamelyikének — ugyanezzel a megszólitással illessem. Abból az elgondolásból indulok ki, hogy itt mindannyiunkat egyenlően érdeklő szakmai vagy gazdasági kérdésekről van szó és ezeket a problémákat a jelenlévők mindegyike azonos lelkiséggel közeliti meg.

Elvtársnők, Elvtársak! Az előadók mondanivalóikat két kérdés köré csoportositották. Egyik: a szakmának a közeljövőben törvényerőre emelkedő reformja, a második a szociáldemokrata párt jobbszárnyának kérdése. A tagság mind a két kérdéssel szemben érdektelenségének adott kifejezést, mert nem lehet másnak minősiteni azt a tényt, hogy amikor kilenc hónap után összehivnak egy taggyülést, a tagság hallgat. A közismert latin közmondásból kiindulva, arra is következtethetnénk, hogy az elmondottakkal mindenki egyetért. Mégis ebből a szemszögből birálva is az általános hallgatást, igen kiábrándító jelenségnek kell tekintenünk.

A reformtervezetet birálhatnánk szük szakmai szempontokból és birálhatjuk a népi demokrácia szempontjából, tehát az egész dolgozó magyar nemzet érdekeinek szem előtt tartásával. Ezt az utóbbi szempontot helyezte előtérbe Olt Károly népjóléti miniszter elvtárs a legutóbbi tanácskozásunkkor, amikor a reformtervezetet mint olyant vázolta, amely hivatott a legszélesebb néprétegek gyógyszerellátását korszerüen megjavitani.

A szakmában ezidőszerint közel 900 a munkanélküliek száma. Világos, hogy a készülő reformnak a mértéke ezt a sulyos problémát még nem oldja meg. Mégis magunkévá tesszük a reformot, mert meg vagyunk győződve, hogy népi demokratikus kormányzatunk a közegészségügy kérdésének általános rendezésénél a gyógyszerészek összes problémái megoldásának a lehetőségét is megtalálja.

A Szociáldemokrata Párt jobbszárnyával kapcsolatosan felmerült kérdéseket is érintették az előadók a szakcsoport érdekeinek szem előtt tartásával. Ezt a kérdést nem intézhetjük el pusztán annak a megállapitásával, hogy a szakma éléről eltávolitottak szakszervezet ellenesen, tehát a tagság érdekei ellen tevékenykedtek. Nem intézhetjük el azzal sem, ha megállapitjuk, hogy müködésük legelsősorban a saját érdekeik szolgálatában állott. Sokkal messzebbmenő következtetéseket vonhatnánk le akkor, ha ezeknek az embereknek a müködését elvi sikon vizsgáljuk.

Az előadó elvtársak egyike beszédében megemlékezett nemzetünk 1848-as centenáriumáról, én egy más centenáriumot idézek a jelenlévők emlékezetébe, „A Kommunista Káltvány" 100 éves évfordulóját. Ennek a kiáltványnak két kitételére kivánok hivatkozni, hogy rámutathassak a jobboldal munkásellenes, sőt az egész dolgozó magyar nemzet érdekeivel ellentétes magatartására és cselekedetére. A kiáltvány szerzői azt mondják a kiáltvány egyik részében: „A kommunistáknak nincsenek a dolgozó osztályokkal ellentétes érdekeik." Ha ezek az emberek elmélyültek volna csak ennek az egyet len mondatnak az elemzésébe, ha ezek az emberek értékelni tudták volna a szocialista elméleti ismeret fontosságát, szupponálnunk lehet, hogy munkásellenes magatartásuk, hogy nemzetellenes magatartásuk nem lett volna ilyen nagy mértékben kirívó. Ezek az emberek azonban a szociáldemokrata párt jobbszárnyának bünös machinációi következtében idejüket más területen fecsérelték el és igy lett belőlük a mozgalom kontárja.

Szó volt még a mai értekezleten a gyógyszertár értelmiségi és fizikai dolgozóiról is, abban az értelemben, hogy ezeknek a kommunista gyógyszerészek javasla a szerint egy szakcsoportba kellett volna elhelyezkedni. A jobbszárnyon elhelyezkedő szociáldemokraták, a kommunistáknak ezt a javaslatát a felszabadulás óta állandóan a legmerevebben elutasitották. Állitom, hogy a jobbszárnyi szociáldemokraták ilyen irányu magatartásában, tul a helytelenül megfogalmazott politikai érdekeken, ugyancsak szerepe volt az elméleti tájékozatlanságnak. Itt megint hivatkozhatunk a fentebb emlitett „Kommunista Kiáltvány" egy másik passzusára. Karl Marx és Friedrich Engels azt is mondják többek között viláhirü kiáltványukban, hogy: „a proletárság nem szabadithatja fel önmagát anélkül, hogy egyszersmind, egyszer és mindenkorra meg ne szabadítsa az egész társadalmat az elnyomástól és az osztályharctól."

Népi demokráciánk, amikor bázisát az ipari munkásság, szegény parasztság és haladó értelmiség erőire építi, kétségtelenül a „Kommunista Kiáltvány" eme passzusának szem előtt tartásával cselekszik.

Záróul egyet ajánlok az elvtársaknak: t a n u l n i, t a n u l n i és mennél többet tanulni, hogy a tanultak birtokában a mozgalom gyakorlati harcosai is lehessenek és igy aktivan vehessenek részt a szakma jövőjének kialakitásában.

Jó hatásu fájdalomcsillapitó!

Dolor tabletta

(Amidazophen + Phenacetin + Aethylmorphin)

10 és 20 drb.-os csomagolásban.

Rendelje meg gyógyáru-nagykereskedőjénél.

Gyártja:
ORSZÁGOS EGÉSZSÉGÜGYI ANYAGRAKTÁR
RICO MAGYAR KÖTSZERMÜVEK RT.
BUDAPEST, XIII., VÁCI-UT 141

Szakosztályunk az ünnepi menetben

Mintha Petőfi, Kossuth, Táncsics és társai is úgy akarták volna, hogy ezt a százéves évfordulót mi ünnepeljük. Mi mérjük le az időt, mi mutassunk rá: hogyan sikkasztották el egészen a felszabadulásig az 1848-as szabadságharc tanulságait?

Csak mi látjuk ma innen, hogy azóta úgy szavalták Petőfit, hogy minden sorában meghazudtolták. Úgy írtak az 1848-as eseményekről, hogy csak afféle szikrázó tüzijátékkal nyitogatták a vaksi szemeket.

Évről-évre ki mertek állni Petőfi és Kossuth szobrához, sőt szobrot mertek nekik állítani, amikor tudták, hogy semmit sem valósítottak meg és nem is akarják valóra váltani Kossuth és Petőfi forradalmi örökségét. Nagybirtokosok és legitimisták Petőfi és Kossuth félremagyarázásával védték egy évszázad változó rendszereit. Petőfire hivatkoztak a kortesek és az ellenfél kortesei is.

És Petőfi hallgatott. És Kossuth sem tehetett mást, csak lehajtotta fejét az Országházteri szoborcsoport közepén. Szégyenében, nemzete konok eltévelyedéséért.

Ma végre mi ünnepeltük és ünnepeljük őket. Erről tett hitet, ezt harsogta az a hatalmas márciusi menet, mely zárt sorokban haladt és elözönlötte az Országház-teret. És ott a téren T i l d y Zoltán köztársasági elnök, R á k o s i Mátyás és S z a k a s i t s Árpád miniszterelnökhelyettesek beszédei. Az 1848-as szabadságharc öröksége végre a mi kezünkbe került. Ma már bevallhatjuk, hogy politikai sáfárok és levitézlett kortesek semmit sem ronthattak rajta. A száz évvel ezelőtt elvetett mag végre kisarjadt a földhöz juttatott parasztság földjén.

Ugyanezen a napon gyárakban, földeken, laboratóriumokban és hivatalokban megindult a munkaverseny. Egyre tisztábban kialakul, hogy ebből a munkaversenyből az ország egyetlen dolgozója sem akar kimaradni. A gyárak munkáshada és a föld szorgos népe összefog a toll, a szellem táborával. Bár minden munkást ugyanaz a szellem irányítja: kipróbálni és megmutatni az erőnket. Elsősorban az országnak. Termelj többet, jobban élsz!

Mi is ott voltunk a menetben. Ha kevesen is, de együtt haladtunk Budapest és az ország ideküldött dolgozóival. A mi szerény táblánkra is rátüzött a márciusi nap. A mi kis csoportunk is azt hirdette: itt vagyunk, hogy fokozottan kivegyük részünket az ország ujjáépítéséből. Mi is beállunk az országos munkaversenybe és munkánkkal teszünk bizonyságot róla, hogy a mi hitünkre és erőnkre ez a felszabadult nép mindenkor számíthat.

Előre tehát a munkaversenyben minden területen, mely a gyógyszerészettel, a magyar közegészségüggyel a legtávolabbi kapcsolatban is áll. Előre a szakszervezeti munkában, ujraéledő szakosztályunk felépítésében.

A munkaverseny elkezdődött. A munkás ma nem a maga, hanem az ország győzelméért dolgozik. A munka és a munkaverseny ma nem öncél, hanem tervszerű építése egy kifosztott és lerombolt országnak. De — tiéd az ország, magadnak építed!

(sz.)

Március 19.

Az idén, az 1848-as szabadságharc évszázados megünneplésénél különösen feltünt ez a tolakodó nap: március 19. De jó ez igy ma, hogy egymás mellett láttuk: az egyiket századokra előresugárzó hatóerejében, a másikat négy esztendő távlatából.

Ha le akarjuk mérni népi demokráciánk utját, nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy négy évvel ezelőtt szállták meg a németek Magyarországot. Akkor még majdnem lábon állt az ország. De nem is egy egész esztendő alatt hidakat és telket, mindent elpusztitottak, ami csak az utjukba került. Végigsöpörtek ezen a szerencsétlen országon és magyar cinkosaikkal — versenyezve vitték a végzet felé. Négy évvel ezelőtt.

És negyedik éve már, hogy a felszabaditó vörös hadsereg ujra a kezünkbe adta ezt a borzalmasan megkinzott országot. És mi visszaadtuk a parasztnak a földet. A bányásznak a bányákban, a munkásnak a gyárakban megteremtettük a munka biztonságát.

Nézzetek körül ebben az országban: mi volt itt három év előtt és hol tartunk ma? Amit a németek és magyar cinkosaik lerombóltak, mi fokról-fokra ujjáépitettük. Vasutak futnak szerte az országban és uj hidak ivelik át a folyókat.

A felszabaditó Szovjetunió nem is akar tőlünk mást, csak baráti és békés együttmüködést a háborura uszitó imperializmus ellen. És mi itt állunk sziklaszilárdan, a népi demokráciák szomszédságában — a világbéke megóvásáért. Hogy egyszer az egész világ Petőfi hite szerint ejtse ki ezt a nagy szót: Világszabadság . . .

Ez a két dátum tanulság egymás mellett, hogy egy aljas, hitvány cél szolgálatában, egy év alatt mivé züllesszethetnek egy országot és hogy száz év távlatából kivirulhat egy annyiszor meggyalázott eszme, ha termékeny talajra talál. Ez a termékeny talaj a magyar népi demokrácia.

Emlékezzünk a négy év előtti március 19-e minden szörnyüségére, hogy annál tisztábban lássuk a mi utunkat a felszabadulástól mostanáig.

(sz.)

Március 14.-i taggyülésünk

— Szily József felszólalása —

A gyógyszertári segéderők nevében szólalok fel és mondok köszönetet mindazoknak, akik segitségünkre voltak és kiharcolták azt, hogy egy célért, egy akaratért együtt dolgozhassunk a gyógyszerészekkel a szakszervezet megerősödéséért amely egyetlen biztos támasza a munkavállalóknak a kizsákmányolókkal szemben.

Tisztelt Elvtársak!

Egy uj korszak nyilik meg a gyógyszertári dolgozók életében ezzel a mai taggyüléssel. Sokat hallottunk arról, hogy nem dolgozunk a szakszervezetben. Sokat hallottunk arról, hogy nem élünk szakszervezeti életet. Kérdem én, hol volt nekünk szakszervezetünk? Miért és kiért dolgoztunk volna? Talán azokért, akik eddig elgáncsolták és megakadályozták azt, hogy ez a taggyülés összejöjjön? Miért féltek tőlünk? Azért, mert mi is meg mertük mondani az igazat. Ők hozzá voltak szokva ahhoz, hogy amit a főnök kiejtett a száján, az szent és sérhetetlen volt. Ha valami nem tetszett neki, akkor felmondott és kirugta az utcra.

A fizetésnél ugyanez volt a helyzet. Annyi éhbért fizetett az alkalmazottjának, amennyit ő akart. Ma már ez is megszünt. A kollektiv szerződés megkötésénél mi is ott vagyunk és ami a legfontosabb, minket is megkérdeznek és meghallgatnak. Ez is fáj nekik.

De ez a taggyülés intő példa mindenkinek, aki szétakarja választani a gyógyszertári dolgozókat. A gyógyszerészekkel egy táborba tömörültünk, hogy együtt tudjunk odaütni ahol mindkettőnket megtámadnak.

Köszönetet mondok azoknak az elvtársaknak akik a mi továbbképzésünkkel foglalkoznak és fáradnak velünk. Érdemes velünk fáradni és foglalkozni, mert mi azt megháláljuk és segitségükre leszünk minden munkájukban.

Ti pedig segédmunkás kartársaim, igérjétek meg, hogy ezek után dolgozni fogtok a szakszervezetben, mert tudni fogjuk, hogy miért dolgozunk.

Végezetül pedig arra kérem a gyógyszerész elvtársakat, hogy a szakosztály vezetőségében mi is helyet kapjunk.

A gyógyszertári segédmunkások 10 pontja:

1. Együttmüködés minden szakmai gazdasági és szociális vonalon, hogy szorosabbra füzzük a gyógyszertári dolgozók egységét.

2. Egységes kiállás minden közös érdek kiharcolásáért.

3. A gyógyszertári szakmunkás-tanfolyam haladéktalan megindítása. Ennek mielőbbi megvalósulása érdekében intézzünk felterjesztést az illetékes minisztériumba.

4. A gyógyszertári dolgozók lelkesedéssel köszöntik annak a törvénytervezetnek mielőbbi törvényerőre emelkedését, mely a megüresedett gyógyszertárakat főként intézményeknek és községeknek juttatja. Csak igy érhetjük el a munkabiztonságot, csak igy szabadulhatunk meg az egyre nagyobb méreteket öltő munkanélküliségtől.

Theominal
Aspirin
Cantan
Carentin
Evipan
Kresival
Luminal
Luminal-Natrium
Luminaletten
Neo-Salvarsan
Vigantol
Pyramidon

MAGYAR PHARMA GYÓGYÁRU RT
Budapest, XIV., Telepes-utca 53.
Telefon: 496—334, 497—167

5. Követeljük a szakszervezeti szemináriumok megindítását, hogy ebben a nevelő munkában a vezetésre alkalmas embereket is kiválaszthassuk.

6. Kivánjuk, hogy az országos munkaverseny keretében a mi szakosztályunk is vegyen részt szakszervezetünk különböző szakosztályainak munkaversenyében.

7. Ezen a sikon dolgozzuk ki a gyógyszertári dolgozók közös hároméves tervét.

8. Versenyezzünk a szakszervezeti munka fokozott elvégzésében.

9. Építsük ki szakosztályunk mindenre kiterjedő gazdasági gondoskodását.

10. Hallgassunk minél több előadást és szemináriumot. Tanuljunk, hogy tanithassunk!

HIRDETŐINK SZIVES FIGYELMÉBE! Hirdetési dijaink 1947. január hó 1-től a következők:
A boriték első és utolsó oldalán, hasábszélességben 1 mm 2,50 forint.
A boriték belső részén hasábszélességben 1 mm 2.— forint.
A lapban lévő hirdetések hasábszéleségben 1 mm 1,50 forint.
Apróhirdetés legfeljebb 3 sorig 30.— forint.

Gyógyszerész-napok

— Vitaesték az Egyetemen —

Rovatvezető: dr. Turi Pál

MEGTETTÜK AZ ELSŐ LÉPÉST

régebbi célkitüzéseink megvalósitása felé március 19-én, amikor gyógyszerésznapunkat — e rovat alcimétől eltérően — nem az egyetemen, hanem a MABI székházában tartottuk meg. Hogy pontosabb legyek: miként dr. Berki József kartársunk pohárköszöntőjében mondotta, ezuttal „Mohamed jött a hegyhez", az egyetem és a gyógyszerésznap hallgatósága otthagyta a megszokott előadótermet és a MABI vezetőségének szives meghivása alapján a napirendet összekötötte ennek a fontos közegészségügyi szerepet betöltő intézetnek a meglátogatásával. Azok a kartársak, akik ezen a „külső" gyógyszerésznapon résztvettek, megállapitották, hogy elgondolásunk helyes volt: a gyógyszerésznapok programmjában szükség van ilyenféle változatosságra, ez frissebbé, érdekessebbé, talán azt is mondhatnám: vonzóbbá teszi a tudományos és gyakorlati továbbképzés célját szolgáló előadásainkat. (Természetesen itt nem a fehér asztal „vonzására" gondolok, amellyel, mint előre be nem jelentett meglepetéssel vártak bennünket kedves vendéglátóink.) A MABI ugy rendezte meg ezt a gyógyszerésznapot, hogy mindenki már az épületbe való belépése pillanatától kezdve otthon érezte magát: a kapubejáratnál, a liftnél, az előadóteremben mosolygó arcu, fehérköpenyes kartársnők és kartársak fogadták a vendégeket és kalauzolták el a ruhatárhoz, majd a gyönyörü faburkolatu oszlopokkal diszitett, impozáns belső épitkezésü tanácsteremben elhelyezett széksorokhoz. A gyógyszerésznapot Mozsonyi professzor

BEKÖSZÖNTŐ SZAVAI

nyitották meg, aki őszinte köszönetet mondott az intézet vezetőségének, dr. Zellner Pál főorvos-igazgatónak, valamint a gyógyszertár vezetőjének, Sacher Pál kartársunknak, hogy a gyógyszerésznap érdeklődő résztvevőit az intézet ujjáalakitott, legmodernebbül felszerelt gyógyszertárának és gyógyszertári laboratóriumainak megtekintésére meghivták és ezzel a gyógyszerész-társadalomnak alkalmat nyujtottak arra, hogy a társadalombiztositási gyógyszerészet sajátos munkáját megismerje. Dr. Zellner Pál főorvos-igazgató válaszolva az üdvözlő szavakra, szeretettel köszöntötte a megjelenteket és hangsulyozta, hogy különös örömmel tölti el, hogy amikor a gyógyszerésznap, mely tudományos munkaprogrammjával az egész gyógyszerész-társadalom, igy a MABI-ban dolgozó kartársak továbbképzését is szolgálja, első izben elhagyja az „alma mater" tantermét éppen a MABI gyógyszertári dolgozóit keresi fel.

A MABI GYÓGYSZERTÁRA

élvezetes látnivalót nyujtott minden hivatását szerető kartársunknak. A friss olajfestésü falak, a ragyogó felszerelés, a galenikus laboratórium modern munkaeszközei minden beszédnél ékesszólóbban bizonyitják, hogy ennek az intézetnek vezetői sulyt helyeznek *a biztositott tömegek tökéletes egészségügyi ellátására.* A MABI igyekszik a gyógyszerrellátást — addig a határig, mig a betegek legmegfelelőbb ellátása engedi — racionalisabbá, olcsóbbá tenni, hogy ezáltal is többet, jobbat nyujthasson: ezt a célt szolgálja a legjobb rendszerü gépekkel ellátott tablettázó is, ahol a gyógyszertár házilag állitja elő a tabletták nagy részét. Maga az officina a korszerü követelményeknek teljesen megfelel. Csillogó mérlegek, eszközök, rend, tisztaság: ezek jellemzik. Hatalmas ventillátorok biztositják a 16 gyógyszerész munkahelyét befogadó terem megfelelő szellőzését. Az ablakokban virág, az egész officina azt a benyomást kelti, hogy az itt működő kartársak munkahelyüket szeretik, második otthonuknak tekintik. *Ebben a gyógyszertárban becsületes, jó munka folyik:* ez volt a gyógyszerésznap hallgatóságának véleménye, amikor elhagyta a patika helyiségeit.

AZ ELHANGZOTT ELŐADÁSOKAT

lapunkban részletesen közöljük. A napirend első pontja *Dr. Turi Pál* egyetemi tanársegéd kartársunk előadása volt a mikrobiológia és a gyakorlati gyógyszerészet kapcsolatairól. Az előadó hangsulyozta, hogy ennek a rendkivüli nagykiterjedésü tudományos témakörnek csak egyes kiragadott részeit kivánja ismertetni és vázolni az ujabb eredményeket, valamint a gyógyszerész számára e területen kinálkozó lehetőségeket. Rámutatott a kérdés nemzetgazdasági jelentőségére, alátámasztva fejtegetéseit a hároméves terv vonatkozó adataival.

PALERGIN
magas COFFEIN TARTALMU
láz- és fájdalomcsillapító
Gyártja és forgalomba hozza:
PALIK ÉS TÁRSAI
Gyógyszer és Vegyészeti Gyár Kft Budapest, X.,
Maglódi ut 6. Telefon: *186-290

SACHER PÁL,

a MABI házigyógyszertárának vezető-gyógyszerésze tartotta meg ezután a március 19-i gyógyszerésznap napirendjének második pontjaként kitüzött előadását a társadalombiztositási gyógyszerészet kérdéseiről. A nagysikerü előadást, amelyet kartársunk az érdekes anyag gondos feldolgozásával állitott össze, lapunkban egész terjedelmében közöljük. *Sacher Pál* előadásából, melyet a hallgatóság meleg tetszéssel fogadott, a tárgyi adatokon kivül az kapott meg mindannyiunkat, hogy a társadalombiztositás *szelleme* változott meg: ez az intézet orvosaival, gyógyszerészeivel, valamennyi alkalmazottjával együtt ma valóban a tömegek érdekét szolgálja és igy hivatásának, rendeltetésének tökéletesen megfelel. Azok az olvasóink, akik az utóbbi időkben a MABI szolgáltatásait igénybe vették, ezt a hasznos változást „a saját bőrükön" észlelhették. A demokratikus társadalombiztositási gyógyszerészetnek az első szinvonalra való emelése: ez a MABI célja, ehhez kivánunk Sacher Pálnak és munkatársainak további sok sikert.

CSALÁDI HANGULAT

uralkodott a terített asztal mellett, ahol MABI-alkalmazott kartársnőink frissen habzó sörrel és remek pogácsával kedveskedtek a vendégeknek. „Mi tanulni kivánunk, előrehaladni, többet tudni" — mondta Dr. Berki kollegánk, köszöntve Mozsonyi professzort és a gyógyszerésznap résztvevőit; az egyetem, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság ezt a több tudást hozta ide és ezért őszinte köszönetét fejezte ki. Mozsonyi professzor válaszában hangsulyozta, hogy amilyen szivesen jött ide a gyógyszerésznap hallgatóságával együtt, éppen olyan mély impressziókkal eltelve távozik; az intézetben, annak gyógyszertárában látottak pedig hasznos szolgálatokat fognak tenni a hallgatóság oktatásában, akik elé példaként állithatja a MABI házi gyógyszertárát.

ÖRÖMMEL SZÁMOLUNK BE

arról, hogy vidéki gyógyszerésznapjaink most már a megvalósulás stádiumához érkeztek el: a tervek szerint április 17-én Egerben, 18-án pedig Miskolcon tartunk gyógyszerésznapot. Vidéki kartársaink, mint értesülünk, nagy szeretettel és érdeklődéssel várják e nagyjelentőségü szakmai összejövetelek fővárosi résztvevőit; a gyógyszerésznapok lefolyásáról lapunkban részletes tájékoztatást fogunk nyujtani.

PANTOPON „Roche"
Opium összalkaloida 50% Morphin tartalommal.
Pulvis pro receptura: 1 és 5 gramm.
Eredeti csomagolások: 6 és 12 ampulla
20 tabletta á 0·01 g
10 kcm solutio 2%-os

SPASMALGIN „Roche"
Analgeticum, spasmolyticum.
Eredeti csomagolások: 6 ampulla
20 tabletta

Kizárólag gyógyárunagykereskedőknél szerezhető be.

F. Hoffmann — La Roche & Co. A. G. Basel
Magyarországi vezérképviselő: **Schefcsik László Budapest, V., Mérleg-utca 10.**

Társadalombiztositási gyógyszerészet

Sacher Pál okl. gyógyszerész, a MABI gyógyszerészeti főosztályvezetőjének előadása*

Hölgyeim és Uraim!

Tisztelt Kartársaim!

Mielőtt rátérnék a társadalombiztositási gyógyszerészet mai ismertetésére, röviden meg kell emlékeznem a Magánalkalmazottak Biztositó Intézetének történetéről. Kevesen tudják, hogy az Intézet több, mint 100 éves. Jogelődjét 1846-ban, az önsegélyezés gondolatából fakadóan alapitották és ez a több, mint 100 éves intézmény alapitása óta megszakitás nélkül áll a dolgozók rendelkezésére. Az Intézet ma ismét teljesjogu önkormányzat alapján áll és müködik. 84,000 biztositott tagja és mintegy 160.000 igényjogosult családtagja van. Együttesen mintegy 250.000 biztositottról gondoskodik.

Ezek után meg kell mondanom, hogy ahol a társadalombiztositási gyógyszerészet ma tart, az kizárólag a társadalombiztositás uj szellemének köszönhető. Amig a multban az volt a törekvése és beállitottsága a biztositó intézeteknek, hogy minél nagyobb összegeket takaritsanak meg és hamisan beállitott propagandával elterelje a figyelmet a gyógyszerjuttatásokról; ma ott tartunk, hogy a gyógyszerjuttatás és gyógyszerkiszolgáltatás első helyen áll intézeti juttatásaink között,

Egyetlen egy esetben sem fordult elő, hogy a MABI orvosi és ügyviteli vezetőségéhez előterjesztett bármilyen gyógyszerjuttatási javaslatunkat visszautasitották volna azért, hogy azt a tagoktól vonjuk meg. Sőt olyan utasitásokat kaptunk és kapunk, hogy a gyógyszerjuttatást az Egészégügyi Főosztállyal karöltve a legmagasabb szinvonalra emeljük. Ez a tény természeténél fogva kizárja azt a sok támadást, amivel a biztositottak a multban joggal illették a Biztositó Intézeteket. A külsőségek terén részben elmaradtunk a gyógyszerek csomagolásánál. De a papirhiány megszünésével ez is azonnal rendeződni fog és reméljük, hogy rövidesen a pszichikai hatás szempontjából is szükséges szebb csomagolásra fogunk áttérni.

De bármennyire is szükséges és fontos psychologiai szempontból a szebb kivitelü csomagolásmód, minőség és mennyiség tekintetében minden igényt kielégitő a mai intézeti gyógyszerellátásunk, szemben a multéval, akkor nem riadtak vissza olyan titkos utasitásoktól sem, hogy a legsilányabb és mennyiség tekintetében a szükségesnél is kevesebb gyógyszert adjanak a betegeknek.

Ha esetleg egyesek intézeti érdeknek tüntetnék fel azt, hogy takarékoskodunk a gyógyszerek mennyiségével és minőségével, azoknak válaszunk az a bebizonyosodott tény, hogy a jó gyógyszerjuttatás megröviditi az ápolási időt, ami természetesen eminens érdeke az Intézetnek is, de nem kevésbbé érdeke a mielőbb meggyógyulni kivánó betegnek is.

Az intézeti gyógyszerellátásnál igen sokan kifogásolják azt, hogy keretek közé szoritjuk a gyógyszerkülönlegességek kiszolgáltatását. Ennek az ellenkezőjét bizonyitja a legutóbb kiadott gyógyszerrendelési utmutatónk, mely 350 gyógyszerkülönlegességet engedélyez. Az utmutatóban nem szereplő gyógyszerek és gyógyszerkülönlegességek is kivétel nélkül rendelhetők megfelelő indokolás mellett. Sajnos a gyógyszerkülönlegességeknek a száma napról-napra emelkedik és ezek szeretnék a magistrális készitményeket kiküszöbölni. Ezt az irányt támogatják a kényelemszerető orvosok, akik a magistrális gyógyszerek felirásához nem vesznek fáradságot, hanem inkább rendelik a gyógyszertherápiához kevésbbé tág teret nyujtó gyári készitményeket, amelyek közül igen sok csak nagy reklámjának és nem gyógyitó hatásának köszönheti sikerét. A biztositott tagok érdekei ellen irányuló intézkedés volna azoknak a gyári készitményeknek engedélyezése, amelyek magistrális gyógyszerekkel helyettesithetők.

A gyógyszerkiszolgáltatás — ezalatt a betegek kezeihez adott gyógyszerek kiadási módját értem, — szintén uj szellemben történik.

Nem közömbös a betegekre nézve az sem, hogy a használati utasitást, vagy egyéb felvilágositást hogyan kapják meg a gyógyszerésztől. A multban ez is nagy támadási felülete volt a biztositóintézeti gyógyszerészetnek. Ma a munkájukat hivatásnak tekintő intézeti gyógyszerészek a legmesszebbmenőkig mindent elkövetnek, hogy az amugy is fáradt és főképpen betegsége folytán ingerült betegeknek megfelelő hangon adjanak felvilágositást a gyógyszer adagolására, a gyógyszer eltarthatóságára, vagy egyebekre.

A fentiekből is kitünik, hogy az intézeti gyógyszertárnak csak látszólag van könnyebb helyzete a magángyógyszertárakkal szemben. Sajnos a mult rossz tapasztalatai miatt bizalmatlanabbak is a betegek az intézeti gyógyszerjuttatással szemben, ezért sokkal tapintatosabbnak kell lennie egy intézeti gyógyszerésznek.

A gyógyszerkésziésre az intézeti gyógyszertárakban türelmetlenebbül várnak a betegek, mint a magángyógyszertárban. Emiatt állandó támadásban volt része a biztositó-intézeti gyógyszerkiszolgáltatásnak. Ma mindent elkövetünk, hogy a lehetőséghez képest minél gyorsabban jussanak a tagok a gyógyszerekhez. Éppen ezért szaporitottuk a készletben tartható gyógyszerek előre való csomagolását, hogy ezzel a biztositott tagok várakozási idejét lecsökkentsük.

Természetesen akadnak sokan akik abban a téves hitben vannak, hogy az Intézetek csak tipus gyógyszerekre vannak beállitva. Ez nem fedi a valóságot, mivel itt is csak arról van szó, hogy az orvosok az egyes gyógyszereknél nyert tapasztalataikat összegyüjtik, rendszerbe foglalják mi pedig ezeket a gyakorlatnak és fogyasztásnak megfelelően racionalizálva előre elkészitjük.

A receptura a látszat ellenére sokkal változatosabb, mint a magángyógyszertárakban, mivel az orvosoknak lehetőségük van az óriási beteg-forgalom mellett variálni a recepturát. Ennek lehetőségéhez hozzásegitjük és az egy és oszthatatlan cél: a jó gyógyszerellátás és juttatás kérdésében együtt müködünk az orvosokkal, ami a magángyógyszertárakban nem igen adódhat. Meg kell még emlitenem azt a két kapcsolatot, ami a magán- és intézeti gyógyszertárak között fennáll. Egyik az Intézetek terhére kiadott gyógyszerek vényeinek a retaxálása. Ezen a téren is megtaláljuk a közeledés olyan formában, hogy megállapodást kötünk a közeljövőben a Kartársakkal az esetleges eddig felmerült vitás taxálási problémák kiküszöbölésére. A másik kapcsolat a MABI terhére kiadott gyógyszerkiszolgáltatás ellenőrzése. Sajnos ez a kérdés sok rendeznivalót hagy maga után.

Az intézeti gyógyszertárak szerkezetükben, müködésükben csak igen keveset különböznek a magángyógyszertáraktól, ellenben méreteikben annál inkább.

A MABI Házigyógyszertárában

34 gyógyszerész
8 adminisztrációs tisztviselő
10 laboráns

összesen: 52 munkaerő dolgozik.

Hogy némi fogalmat alkossanak Kartársaim az intézeti gyógyszerfogyasztás méreteiről, néhány szemléltető példát sorolok fel. Az intézeti napi vényforgalma kb. 2000 db.

Az elmult esztendőben cca 20.000 kg kenőcsöt szolgáltattunk ki.

Ami pedig a csomagolóeszközök fogyasztását illeti, hogy erről is némi tájékoztatást nyujtsak, a következő adatokat ragadtam ki: Az elmult esztendőben 600.000 signaturát ragasztottunk fel, 500.000 üveget használtunk fel, 510.000 zacskóban, 400.000 kenőcstégelyben expediáltunk.

Az Intézet gyógyszertárában és laboratóriumában elkészitett gyógyszereket saját analytikai laboratóriumunk vizsgálata után az Orsz. Közegészségügyi Intézetnél is ellenőriztetjük. A vásárolt gyógyszereket saját analytikai laboratóriumunkban vizsgáljuk meg. Vizsgálat nélkül sem alapanyag, sem készitmény a beteghez nem kerülhet.

Abban a célkitüzésben, hogy a gyógyszerellátást a legmagasabb nivóra emeljük, támogatnak minket Mozsonyi professzor ur és munkatársai. Azon nagy segitséggel, amit tőlük kapunk, ugy az intézeti gyógyszerészet, mint a közegészségügy nagy célját szolgáljuk.

Abban a reményben fejezem be beszámolómat, hogy sikerült megismertetnem Kartársaimmal a társadalombiztositási gyógyszerészetnek mai szellemét. Mi, intézeti gyógyszerészek mindent elkövetünk, hogy a gyógyszerszolgáltatásokat a kor szellemének megfelelően tovább fejlesszük.

Tudjuk azt, hogy még sok a tennivalónk, de munkánkban lelkesedéssel tölt el bennünket az a tudat, hogy Intézetünk erre hivatott szervei mögöttünk állanak és támogatják célkitüzéseinket.

Tisztelt Vendégeink és Kartársaink! Mozsonyi professzor ur zárószavai után Házigyógyszertárunkban bemutatjuk gyakorlati munkánkat, ahol az egyes osztályok: a galenikus laboratórium, az analytikai laboratórium müködéséről, a gyógyszerek elszámolásáról, kezeléséről, raktározásáról és a gyógyszerek beszerzéséről a helyszinen fogunk részletes felvilágositást adni Kartársainknak. Ez a gyakorlati bemutatás képet fog nyujtani eddigi munkánkról és megmutatja azt az irányt, amelyben gyógyszertárunkat, közegészségügyi tevékenységünket, a MABI szociális segitő munkáját fejleszteni kivánjuk.

* Elhangzott a MABI-ban március 19-én tartott Gyógyszerész-napon.

Magyar Gyógyszerészek Centenáriumi Bizottsága

Budapest, VII., Akácfa ucca 45. **Telefon: 422—126**

Gyógyszerbeszerzés

AZ utóbbi időben pesti és vidéki gyógyszertártulajdonosok valósággal ostromolnak leveleikkel, hogy tegyünk már mi is valamit, vagy legalább a hangunkat hallassuk a gyógyszerbeszerzés kérdésében. Ezeket a panaszokat most váratlanul — komoly szociális érvekkel munkavállaló gyógyszerészek is alátámasztották. Annak bizonyságául, hogy döntő közegészségügyi érdekekben az egész szakmának egységesen össze kell fognia.

MERT valóban nem lehet közömbös, hogy munkavállaló kartársaink elküldik-e vagy elkészitik az amydazophenes és acid phenylaethylbarbituricumos vényeket. Nem lehet közömbös, hogy fáradt és beteg munkások és munkásasszonyok egyik gyógyszertárból a másikba vándoroljanak a legszükségesebb gyógyszerekért. A gyógyszerész arra esküdött, hogy elkésziti és kiadja a betegek orvosságát. Az alkalmazott gyógyszerész egyre kétségbeesettebben tapasztalja, hogy az előirt gyógyszert nem tudja megcsinálni.

NE rendezkedjünk be arra, hogy a zugpiacon felbukkanó gyógyszereket kétes egyénektől folytatólagosan felvásároljuk. Nem szolgálhatjuk ugy a közegészségügyet, hogy e jószándéku munkánkban összeütközésbe kerüljünk a gazdasági rendőrséggel. Elég volt a szinte példátlanul álló egyéni kezdeményezésekből. Vessünk véget a suttogó-gyógyszerbeszerzésnek. Hogy ugy vegyük meg ezután is azt a néhány magisztrális gyógyszert, ugy szerezzük be drágábban, hogy hivatalos áron tovább adhassuk. És ezért még börtön is fenyegesse azt a szakmát, amelynek alapja a bizalom a beteg és a gyógyszerész között.

MÁR ott tartunk, hogy az alkalmi üzérek sem kinálgatják gyógyszer-portékájukat. Nem is merik. Az egykor virágzó feketepiac ugyszólván teljesen felgöngyölödött. De ennek természetes következménye az, hogy a gyógyszer is eltünt a piacról. Sőt ami a legkomolyabb veszélyt jelenti: lassankint eltünik a patikákból is. El a gyógyszertári dolgozók munkaasztalától. És ha nemik nincs, ugyan milyen módon intézzék el a betegeket?

KI veszi le végre a gyógyszerészi szakma válláról ezt a megszégyenitő terhet? Ki mutat rá végre, hogy hol sikkadnak el a gyógyszertáraknak, a betegeknek szánt legfontosabb gyógyszerek? Ki teszi meg a döntő lépést a gyárak felé, hogy ne gyártsanak addig korlátlanul specialitásokat, amig a gyógyszertárak szükségletéről nem gondoskodtak? Ki kiáltja bele ebbe a szövevényes helyzetbe, hogy elég volt!

MI nem védjük sem az eladó-, sem a vevő feketézőket, de igenis védjük és féltjük a magyar közegészségügyet. A betegek millióit. És higyjék el nekünk hogy ez az első és legfontosabb terület, melyen haladéktalanul rendet kell teremtenünk. Ez elsősorban érdeke tulajdonosnak és munkavállalónak egyaránt.

NEM kérünk mást az illetékesektől: csak segitséget. Mert nincs szomorubb látvány egy olyan gyógyszerésznél, ki elolvassa és visszaadja a receptet. És a beteg egyre reménytelenebbül megy, vándorol tovább, egyik patikából a másikba. (sz)

A Gyógyszerészhallgatók Segitő Egyesülete centenáriumi programja

MUNKAPROGRAMM:

I. Tanulmányi eredmények javitása.
- a) tanulókörök létesitése
  - I. év számára:
    - qualitativ analizis
    - általános növénytan
    - fizika
  - II. év számára:
    - qualitativ analizis
    - szerves kémia
    - rendszeres gyógyszerészi növénytan
    - fizikai kémia
  - III. év számára:
    - gyógyszerészi kémia
    - gyógyszerismeret
    - gyógyszerészet (receptura)
  - IV. év számára:
    - gyógyszerészet (galenikumok)
    - gyógyszertan és méregtan
    - közegészségtan
    - általános mezőgazdasági kémia
- b) Szakkörök létesitése:
  - kémiai szakkör
  - gyógyszerismereti szakkör
  - gyógyszerészeti szakkör
  - gyógyszertani szakkör
- c) Könyvtárfejlesztés:
  1. kiadandó jegyzetek: fizika, gyógyszerészet, gyógyszerészi kémia, közegészségtan
  2. könyvvásárlás: Általános kémia, szervetlen kémia, szerves kémia, fizikai kémia, gyógyszerészi kémia, gyógyszerismeret, gyógyszertan, vénykészités kézikönyve, Mikó kommentár.
- d) tanulmányi verseny rendezése:
  1. az egyes évfolyamok között
  2. a párhuzamos szegedi évfolyammal
  3. a szegedi gyógyszerészi tanfolyammal

II. Egyesületi élet kifejlesztése.
- a) kulturprogrammok megszervezése előadások tartása hallgatóságot érdeklő különböző témákról, kedvezményes szinház-, hangverseny-, mozi jegyek megszervezése, keskenyfilm-vetités.
- b) sportélet megszervezése. MEFESZ sportközponton keresztül a hallgatóság sportoló tagjainak bekapcsolása az egyetemi sportéletbe, különböző sportágak müvelőinek sportszakosztályba tömöritése, versenyeken részvétel és versenyek rendezése.
- c) közös szórakozások klubélet kifejlesztése, táncdélutánok rendezése, fehér asztal találkozó.
- d) sajtó-munka faliujság rendszeres megjelenése, „A Gyógyszerész"-ben ifjusági cikkek közlése, bekapcsolódás a MEFESZ március 15-én induló hetilapjának munkájába.

III. Bekapcsolódás a haladó szellemü ifjuság
- a) fokozottabb részvétel a MEFESz munkájában, sajtó-propaganda, oktatási, kulturális, menekültügyi, sport, külügyi szakosztályok munkájába bekapcsolódás és a szakosztályoknak a szükséglet és lehetőségszerinti kiépitése a Karon.
- b) rohammunkákon és más ifjuságí megmozdulásokon részvétel
  1. az egyetemi ifjuság rohammunka megmozdulásain részvétel
  2. egy önálló gyógyszerészi rohammunka valamely közérdekü cél érdekében
  3. A Duna—Tisza csatorna épitkezéséhez egészségügyi és munkabrigád szervezése, a brigád tagjai váltott csoportokban végzik az egészségügyi munkát. A szükséges felszerelés megszerzése a Népjóléti Minisztérium és a gyárak segitségével.

IV. Érdekvédelmi munka.
- a) uj munkaalkalmak teremtése
- b) oktatási és szakmai problémák felvetése és megoldása.
- c) szünidei elhelyezkedés kérdésének megoldása.
- d) segélyezések.

V. Bekapcsolódás a gyógyszerész centenáriumi bizottság munkájába.

Synonima — Védett nevek

— Összeállitotta: DR. HANTOS LÁSZLÓ —

Prominal — Natrium-methylaethylphenylmalonyl-carbamid
Prontosil — Sulfanylamido-diaminoazobenzol-hydrochlorid
Prontosil-solub — Sulfanylamido-phenylazooxyacetyl-amino-naftalindisulfosav-Na.
Propaesin — Propocain
Propal — Acid-dipropylbarbituric.
Propenyltrimethoxabenzol — Asarin, Asarol, Asaron, Camphor-asarum
Prophylacticum-Mallebrein — Aluminum chloricum
Propocain — p-Aminobenzoic-propylester, Propaesin
Proponal — Acid-dipropylbarbituric.
a-Propylpiperidin — Coniin
Propylsalicyld'oxyisobutyrat — Algolan
Propyron — Natrium-benzoylthymico-Oxybenzoic.
Prostigmin — Dimethylcarbanyltrimethylammonium-methylsulfat
Protargen — Argent. Proteinat.
Protargol — Argent. proteinat
Proteoferrin — Ferrum-paranucleinicum
Prothyrin — Thyroid-extract.
Protosil — Argent. vitellinat.
Protylin — Albumin-phosphat.
Providoform — Tribromnaphtol
Proviron — Androsteronbenzoat
Provitamin A — Caroten
Provitamin D — Ergosterol
Pseudomorphin — Dehydromorphin
Psicain — d-Pseudococain-acidtartarat-synth.
Psyllium — Arecolax, Psylla
Pulsoton — m-Aminopropanylbenzolhydrochlor
Punicin — Pelletierin
Purgatin — Anthrapurpurin-diacetat
Purostrophan — Strophantin g.
Pursennid — Sennosid A + B (ex fol. Sennae)
Purpuroxanthin — 1-3-Dioxyanthrachinon
Pyoktanin — Methylrosanilin
Pyoktanin-aureum — Imidotetramethylend'aminophenyl-methan-chlorhydr.
Pyoktanin-Yellow — Auramin
Pyradon — Amidopyrin
Pyramidon — Amidopyrin, Dimethylaminoantipyrin, Amidazophen, Dimethylamidopyrazolon, Phenyl-dimethylpyrazolonamidodimethylic', Amidonyrum
Pyramidon-citric — Dimethylaminoantipyrin-citr'c
Pyramidon-salicylic — Dimethylaminoantipyrinsalicylic
Pyran — Natrium-benzoythimicooxybenzoic
Pyrazin — Phenazon
Pyrazol'n — Phenazon
Pyren — Carbon-tetrachlorid
Pyrenol — Natr.-benzoylthymicooxybenzo'c.
Pyrethan — Urethan-methylpyrazolcarbonat
Pyrgasol — Hydr. pyridylo-chlorat
Pyridin-beta-carboxy-diaethylamid 25% sol. — Coranin
Phenyla'odiamino-pyridin-hydrochlor'd
Pyrifer — Bakterium-protein-praep.
Pyrilin — Pyridin-aethylphospinat
Pyrimal — Sulfanylamido-2-pyridin
Pyrocatechin — Catechol
Pyrocatechin-dimethylester — Veratrol
Pyrocatechin-monoaethylester — Ajacol, Antinuscitin, Guajacolaethyl
Pyrogallol-disalicylat — Saligallol
Pyrogallolmonoacetat — Eugallol
Pyrogallol-triacetylat — Lenigallol
Pyrol — Acid. acetylosalicylic
Pyronal — Phenazon-salicylacetat
Pyroxylin — Celluloz-tetranitrat, Colloion-cotton, Colloxil'na, Colloxylin, Dinitro-celluloz
Redoxon — Vitamin C prep.
Regepyrin — Acid. acetylsalicylic
Renaglandin — Adrenalin-hydrochlorid sol.
Renarcol — Alkohol-tribromaethyl
Resorbin — Unguent. emulgum.
Resorcin-hexamethylentetramin — Hetralin
Resorcin-monoacetat — Euresol, Monoaresat
Rhemattan — Cinchophen
Rhesal — Glyceryl-monosalicylat
Rheumasan — Unguent. saposalicylic.
Rheumatin — Salicylnochinicum-salicylic
Rheumin — Acid. acetylsalicylic.
Rhodalin — Th'osinamin
Rhodin — Acid. acetylsalicylic
Rhodinol — Geraniol
Rhodoform — Methylhexamethylentetraminthiocyanat
Rhodochin F 710 — Diaethylaminopropylam'nomethoxy-chinolin-hydrochl.
Rhodochin V. F 915 — Diaethylaminopropylamino-methoxy-chinolin-hydrochlorid + Acetarsol comb.
Rhofein — Acid acetylsalicylic. + Coffein
Rivanol — Aethoxydiaminoacridin-lacticum, -2-Aethoxy-6-9-diaminoacridin-lactat
Rodinal — Paraaminophenol-chlorhydr.
Rongal't — Natrium-formaldehyd-sulfoxylat
Ronozol — Acid. dijodparaphenolsufonic.
Rutonal — Acid. phenylmethylbarbituric.
Sabromin — Calcium-dibromhangyasav
Saccharinum — Natrium-anhydroorthosulfaminobenzoic
Safrol — Allyl-pyrocatechol-methylester, Simikol
Sajodin — Calcium-monojodhangyasav
Salacetin — Acid. acetylsalicylsav
Salacetol — Acetomesal, Acetolum-salicylicum
Salaceton — Acid. acetylsalicylic.
Salantin — Acid. acetylsalicylic.
Salantol — Acetomesal, Acetolum-salicylicum
Salaspin — Acid. acetylsalicylic.
Salazolon — Antipyrin-salicylicum
Saletin — Acid. acetylsalicylic.
Salicin — Orthooxybenzoylglukozid
Salicylacetol — Acetomesal
Salicylalkohol — Saligenin
Salicylaldehyd-a-methylphenyl-hydrazon — Antalgin
Salicylanilid — Salifebrin
Salicyliden-p-phenetidin — Malakin
Salicylochinin — Salóchinin, Saloquinin
Salicylochinin-salicylic. — Rheumatin
Salicylpiperazin — Piperazin-salicylat

Salicylpyrin — Antipyrin-salicylic.
Salicylsalicylic acid — Diplosal, Salysal
Saliformin — Hexamethylentetraminsalicylat
Saligallol — Pyrogallol-saylicylat
Saligenin, Saligenol — Ajathesin, Diathesin, o-Oxybenzoyl-alkohol, Salicain, Salicylalkohol
Salimenthol — Mentholum-salicylic
Salinaphtol — Betanaphtol-salicylic
Salipyrin — Antipyrin-salicylic
Salit — Borneol-salicylat
Salochinin — Salicylchinin
Salocoll — Phenocoll-salicylat Aminoacet-paraphenetidin-salicylic.
Salocreolum — Creosotum-salicylicum
Salodin — Jod-tabl. só
Salol — Phenylium salicylicum, Phenylsalicylat
Salophen — Acetylparamidosalol
Salubrol — Tetrabrommethylendiantipyrin
Salvarsan — Dioxyaminoarsenobenzoldichlorhydrat
Salyrgan — Mercuri-comp.-Natrium-salicylallyl-amino-acetat
Samol — Menthol-salicylat
Sanatogen — Casein-natrium-glycerinophosphoric.
Sandoptal — Acid isobutylallylbarbituric
Santalol — Arheol, Gonal, Gonoral
Santheos — Theobromin
Santyl — Santalyl-salicylat
Saponin — Chillain
Sauerin — Bacillus Bulgaricus cultura
Saurol, Saurolo — Ammonium-ichtholsulfonat
Saxin — Glusid
Saxol — Paraffin liquid
Scatol, Skatol — Methylindol
Scillpicridin + Scillotoxin — Anasarcin
Scopolamin — Hyoscin
Scopolamin-(optica'lag inactiv) — Atroscin
Scopolamin-hydrobromid — Euscopol
Scopolamin-natrium-oxyd — Genoscopolamin
Scurenalin — Adrenalin-synthetic
Scurocain — Procain-hydrochlorid
Scuroform — n-Butyl-p-aminobenzoat
Secacornin — Ergotin-fluid
Secalan — Dialysal-secal, corniti
Sedalyl — Acid. aethylallylbarbituric., Amidopyrin prep
Sedasprin — Acid acetylbromsalicylic
Sedatin — Isovaleryl-p-phenetidin
Sedormid — Allyl-isopropylacetyl-carbamid
Selektan — 2-Hydroxyd-5-jodpyridin
Semibenzid — Cryogenin, Cyclogenin, Kryogenin, Phenylsemicarbazid
Sensuaren — Aethylicum-c-aminobenzoic
Septamid — Magnesium-p-toluol-sulfonic-chloramid
Septicemin — Jodbenzomethyldiformin
Septovinc — Trichloracetyldijodphenol
Septracol — Dimethylaminomethylacridin + Natrium kettős só
Serin — Acid. a-amino-beta-hydroxypropionic
Sevenal — Acid. phenylaethylbarbituric
Sevenin — Acid. phenylaethylbarbituric
Sextat — Methylcyclohexanyl-acetat
Sextol — Methylcyclohexanol
Sexton — Cyclohexanon
Sexton B — Methylcyclohexanon

Tudomány és növényvédelem

Előző cikkemben igyekeztem izelítőt adni, hogy a dolgozó gyógyszerész tudását milyen vonatkozásban bocsáthatja a köz rendelkezésére és igéretet tettem, hogy a témát folytatom kartársaim okulására és azért, hogy az illetékes szervek figyelmét felhivjam a közkézen forgó u. n. szakkönyvek botlásainak a mielőbbi korrigálására

A Magyar Gyümölcs kiadásában megjelent illusztrált mű szerzője, a bordói lé készitésénél alaposan beleesik előző cikkemben említett hibába, mikor a vizsgálatot vörös lakmusszal végezteti és kijelenti, hogyha az megkékül, akkor a permetlé jó, ha nem, ugy ujabb mészet adagoljunk. Ilyen utasitás után egy megbizható bordéi levet elkésziteni a legnagyobb képtelenség. Előfordulhat ugyanis az a gyakori eset, hogy a beáztatott rézgálicot nagyrészben kiemelik a zsákból és a legjobb szándéku munkás egy minimális réztartalmu oldatot kap, amelyhez hozzávetőlegesen a meszet már beadagolta. Megvizsgálja az összekevert permetlevet, természetesen lugos hatásu. Hogy azonban a mészhidrátból csak igen kis mennyiség lett rézzel lekötve, arról fogalma sincsen, csak azt veszi észre, hogy ugy a levélzet, mint a megkötött gyümölcs másnap leperzselődött. Ha azonban forditva történik a keverés, azonnal felfigyel egy kissé lelkiismeretes munkás is, hogy igen kevés meszet adagolt a rézoldathoz és az már közömbös, itten valami bajnak kell lenni a rézoldat körül.

Ebben az esetben azonban nem fordulhat elő hogy leperzselje az egész növényzetet, legfeljebb csak az, hogy nem tökéletes a védekezés

A gyakorlati életben vegyszerekkel dolgozva, csak ugy lehet eredményt felmutatni, ha ahhoz kémiai alapismeretek birtokában van az a személy, akire a munka irányitása és ellenőrzése van bizva. Hol van azonban nekünk ilyen szakemberünk kéznél? Legelsősorban a vidéki gyógyszerész jöhet számitásba, ha a növényvédelem chémiáját megtanulta és megkedvelte. A bordói lének megbizhatósága függ attól is, hogy hány százalékos rézgálliccal van dolgunk mert a kereskedelem, illetve a gyáripar ismer 66 százalékost és 96 százalékost. Erről azonban még azok a termelők sem tudnak a legtöbb esetben, akik nagykiterjedésü kerteket kezelnek, ez pedig igen fontos a szőlő termésénél is és nem volna szabad a kereskedelemben forgalomba hozni ezt a fontos védekező szert, csak pontos analizissel, anyért végső fokon az eladót kellene felelőssé tenni. Óriási nemzetgazdasági érdekek füzőlnek ehhez, azonnal el kellene rendelni, hogy rézgálic eladásnál a termelőket erről a körülményről fel kell világositani.

A gombakártevők elleni másik védekező szerünk a mészkénlé, illetve a kéntartalmu permetező szerek. Ezzel a kérdéssel igen sokat foglalkoztam és nyugodt lelkiismerettel állithatom, hogy csak a házilag elkészitett mészkénlé jöhet számitásba, a többi kiszerelt rendesen polisulfidokat tartalmazó száraz, részben vizben oldható kén-készitmény hatása illuzórikus. Egyedül az ugynevezett rézkénpor, melyben a kén természetes állapotban van, használható eredménnyel, de csak a szőlőnél és bizonyos körülmények közt.

Arra azonban ügyeljünk, hogy a vásárolt kénpor ne legyen hamisitva és ebben megint igen megnyugtatóan segitségére lehet a mezőgazdaságnak a körzet valamelyik gyógyszerésze, aki lehetőleg gyorsan, megközelitően pontos analizist tud adni, ha arra felkészültsége megvan. Találkoztam már olyan kénporral, amelyikből még a legnagyobb körültekintéssel sem tudtam 6 fokosnál erősebb oldatot előállitani. Kerestem az okot és rájöttem, hogy a vásárolt kénben 70 százalékban hamisitó anyag volt elkeverve és a kereskedő plombált zsákokban kapta. Analitikai laboratóriummal kellene felszerelve lenni minden termelő községnek, hogy ilyen és ehhez hasonló kérdésekre megnyugtató véleményt tudjon kapni, ehhez természetesen a megfelelő szakemberrel. De ezt tökéletesen pótolja a vidéki gyógyszerész.

Mint előző cikkemben is hangsulyoztam, minden tudást és felkészültséget a termelő erők szolgálatába kell állitani és ennek a szolgálatnak aztán olyannak kell lenni, hogy ne a védekező szer készitők propagandája irányitsa, hanem tisztán a nemzeti érdek. Ennek a szolgálatnak kell megállapitani a növényi és állati kártevők elleni védekezésnek olcsó, gyors és főként biztos módszereit. Bár ezzel a kijelentésemmel megint ismétlésbe esem, csak a vázolt módszereknek az alkalmazásával tudunk versenyképesen, szépet és nagy tömeget termelni.

Az összes ragó kártevők és levéltetvek elleni védekezésnél birtokában vagyunk egy olyan szernek, mely minden vonatkozásban teljesen hazai gyártmány és amelyiknek a használatával teljesen ki lehetne küszöbölni az összes arzéntartalmu szereket is, ha ez a készitmény elegendő mennyiségben állana a rendelkezésünkre. Ez a védekező szer a magyar kapadohányból előáll tott NIKOTIN. Ez már félezrelékes oldatban is feltétlenül elpusztitja az összes lágytestü kártevőket, az almamolytól kezdve a pajzstetüig, csak rendszeresen kell alkalmazni minden permetezés alkalmaval.

De pótolhatatlan minden olyan esetben, amikor bármilyen növényzetet bármilyen időszakban hernyóinváz'ó támad meg és tarol le leszedve igy a következő év termését is.

A nikotin rendelkezésre bocsájtása a legsürgősebb feladat, mert ehhez igen nagy nemzetgazdasági érdekek füzödnek.

Örömmel állapitom meg, hogy „A Gyógyszerész" 1947 január 31-iki számában Mozsonyi professzor urnak a gyógyszerészképzésről irott cikkében a mezőgazdasági kémia, növényvédelem, mint studium szerepel, igy nyitott ajtót döngetek. Ha azonban soraimmal sikerült egyes vonatkozásban ugy megvilágitani a témát, hogy abból a gyógyszerésztársadalomra megbecsülés származik, ugy elértem célomat.

BÁNÓ ANDOR, gyógyszerész
Debrecen.

FELKÉRJÜK KARTÁRSAINKAT, SZIVESKEDJENEK JELENTKEZNI AZOK, AKIK IRÁSBAN ÉS SZÓBAN BÁRMELYIK IDEGEN NYELVET TÖKÉLETESEN BIRJÁK.

Az ifjuság félrenevelése

Doktor Acél Elemér az elmult huszonhat évben a gyógyszerügyek diktátora volt. Hatalmas ellójával minden gyógyszerészi törvényt drága, vászonba kötött könyvekbe gyüjtött és borsos áron eladta minden gyógyszerésznek, sőt a gyárosoknak is. E müveivel próbálta leplezni, hogy tevékeny szereplője országunk kisiklatásának.

Ma müsoron kivüli miniszteri tanácsos, aktiv fogorvos, tanár, gyógyszerész, egyetemi törvény-előadó és Isten kegyelméből alig néhány hónap óta — gyógyszerészdoktor. Ez az egy cime még hiányzott. A demokráciától megkapta.

Lássuk, hogy ezzel szemben mit ad ő a demokráciának. Hogyan müködik Acél ur, mint egyetemi előadó-tanár? Igy:

Egyetemi előadásain gyakran szerepel politika, részben jogi fejtegetések formájába rejtett reakciós propaganda alakjában, részben mint nyilt kirohanások a demokrácia ellen.

1947/48. I. félévében:

„Hol van a magántulajdon szentsége, ha *elveszik a földeket?*"

„Aki birálatot mond, arra azt mondják, hogy reakciós!"

Szidta a kettősár-rendszert, fejtegette, hogy a közigazgatás felelősségteljes munkáját csak „alaposan képzett szakemberek" tudják ellátni és nem átképzett munkások.

A békeszerződés ratifikálása idején kijelentette, hogy Magyarország nem szuverén állam, mert *nem áll módjában önálló kül- és belpolitikát folytatni.*

II. félévből: II. 23. A rendőrségről: „most nem tudom, micsodák, őrnagy, alezredes, tábornok, most mindenki katona, annyian vannak, hogy csak szédül az ember feje."

III. 3. Ma, amikor mindenki kulturáról, humanizmusról, civilizációról beszél, ami nincs.

Egy abszolutizmus és egy *borzalmas forradalom* (1848) után csinálták az egészségügyi törvényt"

III. 9. „én mindig a reáljogu patikákat akartam szaporitani, mert védeni kell a patikákba fektetett pénzt."

III. 16. Az uj gyógyszerésztörvényre vonatkozólag megjegyezte: „Nem is tudom mi most a helyzet? Még nem szüntették meg a gyógyszerészetet?" Egy közbeszólásra azután kijelentette, hogy ő csak azt akarta ezzel megkérdezni, hogy nem államositották-e a patikákat?

Ezeken a nyilt kiszólásokon kivül minden órán van néhány burkolt megjegyzése, ami felületesen ártalmatlannak látszik, de annál veszélyesebb . . .

Nagyon veszélyes. Igy folyik tervszerüen és zavartalanul az ifjuság félrenevelése. Ma, amikor egyre több szó esik arról, hogy az egyetemen rendes tantárgyként be kell iktatni

a világszemléleti oktatást, nem szabad türnünk Acél ur nyilt és titkos lélekmérgezését. Bár ugy adagolja káros tanitását, hogy a mult kidicsérésével próbálja a jelen nagyvonalu eredményeit hatástalanitani.

Félre a leszerepelt törvénymagyarázókkal! El az ifjuság közeléből! Ma már egy táborba kerül az egész haladó fiatalság. És ez az ifjuság ki fogja söpörni az egyetemről az ilyen tanitókat. A kultuszminisztérium bölcs és megértő támogatásával. *(sz.)*

Az intézmények is aláirták . . .

A gyógyszerész szakma eddig megkötött kollektiv szerződései közül sorrendben a legutolsónak a perfektuálása tartott a leghosszabb ideig.

A felületes szemlélő ugy vélné, hogy lényegtelen a különbség a munkavállaló és munkaadói kivánalmak között; anyagi vonatkozásban azonnal meg tudtak egyezni a tárgyaló felek, de olyan kérdések tolták ki a szerződés megkötésének időpontját, melyek munkáltatói szempontból lényegtelennek látszanak, de annál nagyobb horderejüek a munkavállalók szempontjából.

Az osztatlan munkaidőt illetően egy „lehetőleg" szócskának a becsempészése a szerződésbe, támadás a munkásosztály többévtizedes harcának eredménye ellen. De következetességünk lehetetlenné tette, hogy egy „lehetőleg" szócska segitségével megkiséreljék elvenni a dolgozó gyógyszerészektől a népi demokráciák szakszervezeteinek egyik legnagyobb vivmányát: az osztatlan munkaidőt.

Ugyis rengeteg kisérlet történt eddig is számtalan antiszociális munkaadó részéről ennek az osztatlan munkaidőnek kijátszására, az ügyeletes szolgálat idején.

Ennek kiküszöbölésére iktattunk egy pontot a szerződésbe, amely pontosan meghatározza a napi munkaidő kezdetét.

Nem általánositok, de még ma is akadnak jócskán olyan a korszellemét meg nem értő, de levegőjét még sem érdemlő munkaadók, kik nem respektálják a kollektiv szerződés törvényes erejü határozatait. Mikor ezt leszögezem, sajnálattal állapitom meg, hogy ennek okai azok a szociálista öntudattal és áldozatkészséggel nem rendelkező munkavállalók és bizalmiak, kik kenyerük féltésében nem akarják kiszolgáltatni ezeket az uraka t.

De akadnak olyan szolgalelkü munkavállalók is, kik asszisztálnak ezeknek az uraknak ezen ténykedésük keresztülvitelében és fedezésében. Ha ezeknek a munkavállalóknak öröm a rabszolgaság még 1948-ben is, ám legyen. Itt utalok Lamm elvtársnak ezeknek a szolgalelkükre vonatkozó megállapitására, kiknek összefut a nyál a szájukban, ha munkaadójuk előtt hajlonghatnak, de minden erőnket fogjuk áldozni a felszabadulni óhajtó modern rabszolgák megmentéséért.

Birjuk a munkaadói testületek ígéretét segitségadására ezekben az estekben, de lesz ereje a szakszervezetnek is, hogy ezekkel szemben a törvényben biztositott erejét igénybe vegye.

Lényeges kivánságunk teljesedett a munkaruhák kérdésében is.

És amikor az Országos Munkabérmegállapitó Bizottság tárgyalása előtt pár perces tárgyalás alatt megegyeztünk a Budapesti Testülettel (az országossal már napokkal előbb), mikor kivánságainkat teljesitették, melyek ugyanazok voltak, mint amelyek a hónapokkal előbbek voltak, melyek az alárásokat gátolták, kérdem, mi oka volt a huza-vonának

Talán idegháborut kezdettek el a munkaadói testületek, anyagi fölényük tudatában, az alkalmazottakkal szemben?

Nem volt ennek a gyakorlatnak semmi üdvös hatása sem szakmai, sem országos vonatkozásban.

Amikor állandóan szakmai összefogásra hivatkozunk a gyógyszerészet érdekében, ez kell, hogy országos érdekü is legyen a beteg, a gyógyulásra váró, az országépitésre beállitandó lakosság érdekében.

A gyógyszerész munkája országépitő kell, hogy legyen és éppen ugy ki kell vennie részét a hároméves terv keretén belül, az országépités terén, mint az egymással versenyre kelő ipari és többi szellemi dolgozóknak.

Nem használ a munkafegyelemnek, ha az alkalmazottak idegeit hónapokig tesszük próbára egy kollektiv szerződés eredményének bizonytalansága miatt.

És ez a késedelem hátrányos ugyanilyen szempontok miatt a biztositó intézetekben dolgozó gyógyszerészek és munkáját illetőleg is.

Tudott dolog, hogy ezek az intézmények csak a közforgalmi gyógyszertárakkal kötött szerződés után, ennek alapján kötik meg az ő szerződéseiket.

Ez azóta már meg is történt az OTI-ra, MABI-ra MAHA-bira vonatkozólag.

Szabad legyen itt megemlitenem, mennyivel könnyebb a megegyezés és meggyőzőbbek az érvek, melyeket nem az egymással szemben álló felek, de az ország és saját dolgozóik érdekében tárgyalók használnak mindannyiunk teljes megelégedésére. Ez történt az OTI esetében is az alkalmazott gyógyszerészekkel kapcsolatban, mely vonatkozik a fentebb emlitett két másik intézményre is.

Sajnos a többi intézményekkel kötött kollektiv szerződések egyelőre még nem tartoznak a szakszervezetnek hatáskörébe rajtunk kivül álló okok miatt.

Remélem a legközelebbi kollektiv szerződések megkötése már nem fog forintos viharokat követelni. De nagyon jól tudjuk azt is, hogy ezt a harcot a jövőben együtt kell megvivnunk az egész munkássággal. A cél ma világosan megmutatkozik előttünk: Termelj többet, jobban élsz!

HARTMANN TIVADAR

Előfizetési dij:
1 hóra 15.— forint
Negyedévre 45.— forint
Falusi törpe gyógyszertáraknak:
1 hóra 10.— forint
3 hóra 25.— forint
Szakszervezeti tagoknak:
1 hóra 7.— forint
3 hóra 20.—forint
Postatakarékpénztári csekkszámla szám: 1402

Jegyezzük elő!

a) 1948. április 2.-án d. u. 6 órakor: Gyógyszerésznap az Egyetemi Gyógyszerészeti Intézetben.

Napirend:

1. *Dr. Mozsonyi Sándor:* A szabványositás gyógyszerészi vonakozásai.
2. *Löcherer Tamás:* Mi a gyógyszertárak árusitási köre?
3. *Dr. Molnár Albert:* Carbo med pulvis, granula és tabletta adsorptio-képességének vizsgálata.
4. *Dr. Némedy Imre:* Testápoló szerek.

b) 1948. április 9-én d. u. 6 órakor tartja a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság évi közgyülését, ezt követőleg *Ernyei józsefről* tart emlékbeszédet *Dr. Halmai János* egyetemi magántanár.

Március 14.-i taggyülésünk

— Beszámoló —

A taggyülésen két lényeges, bizonytalanul müködő szakosztályunk helyzetét gyökerestől feltáró beszéd hangzott el. Az egyik *Hartmann* Tivadar kartársunk megnyitó beszéde, a másik *dr. Losonczy* György kartársunk beszámolója. Hartmann kartársunk a jobboldali szociáldemokratákat teszi felelőssé a mi szakosztályunk munkájának megbénitásáért. Szinte filmszerüen végigrohan a lezajlott eseményeken és kérlelhetetlenül rámutat azokra a sorozatos hibákra, melyek csaknem kilenc hónapon keresztül — valósággal kizárták a tagságot a szakszervezetből. Le kell vonnunk a rossz munka tanulságát. Rá kell lépnünk arra az utra, amelyen jó szakszervezeti munkával a tagság érdekében a legnagyobb eredményt tudjuk kifejteni.

Lényegében ugyanezen a vonalon mozgott dr. Losonczy György kartársunk közel félórás előadása is. Beszámolójának nagyobb részében a gyógyszerészi reformról beszélt, melynek ő egyik leglelkesebb harcosa és legkitünőbb ismerője. Ezt a beszédet nem közöljük le a lapban, mert alapjában ugyanazok a szempontok vezették az előadót, melyekre „A Gyógyszerész" egy korábbi számában, egy igen terjedelmes cikk keretében, kellő tárgyilagossággal már rávilágitott. Hartmann kartársunk mondanivalóinak lényegét pedig megtalálhatjuk mai, a kollektivszerződések kiterjesztéséről szóló cikkében.

Igy történt, hogy taggyülésünk lefolyását csak *Harangi* Sándor és *Szily* József kartársaink felszólalásainak közlésével érzékeltetjük, — szinte viaszlemezszerüen.

De a krónikásnak meg kell irnia, hogy Hartmann és Losonczy kartársak beszédei nem hangzottak el nyomtalanul. A krónikás, mielőtt jelentését megirja, a kartársak közé elegyedik és meghallgatja, hogyan széled el a tagság egy várva várt taggyülésről. Meg kell állapitanunk, hogy szakosztályunk minden dolgozója ugy távozott a taggyülésről, hogy — végre megint érdemes lesz dolgozni. Kiderült, hogy szinte versenyezve, mindenki részt kér a szakszervezet munkájából. A nagy tisztulási folyamat elkezdődött és az uj vezetőség megválasztásával az alkotó munka minden lehetősége megteremtődik.

(sz.)

ÜVEG

Gyógyszeres, vegyszeres, kozmetikai és egészségügyi üveg és porcellánáruk, kenőcs és krémtégelyek, demyonok, ballonok

FRIED
Telefon: 226-023.

Budapest, VII.,
Akácfa-utca 32.

Dr. Bakács Tibor előadása

A M. K. P. Gyógyszertári Dolgozók Csoportjának szerdai előadásai közül kiemelkedett dr. Bakács tisztifőorvos legutóbbi március 17-i előadása. Az egész kb. egyórás előadást a tudományos és szociális, az egészségpolitikai és várospolitikai szempontok tudatos összeegyeztetése jellemezte. Az eladó három kérdést tüzött maga elé: mi volt? mi van? merre haladunk? És erre a három átfogó kérdésre maradéktalanul meg is felelt.

Mi itt csak érzékeltetni akarjuk dr. Bakács tisztifőorvos nagyvonalu fejtegetését. Részleteket ragadunk ki az egészből. A közegészségügy városi vonatkozásában rámutatott az egészségvédelem és a gyógyító orvosi tudomány mellett arra, hogy a fejlődés sulypontja egyre inkább az egészségvédelemre terelődik. De bár ez a jövő utja, azért ez nem jelentheti a gyógyító orvostudomány fokozatos elsorvadását. Az egészségvédelem kiterjesztése nem tehet és nem is tesz senkit kenyértelenné. A munka racionalizálása csak a szenvedést küszöböli ki, de nem a jó szakembereket. De megnyirbálja az orvosságtárak eddigi lehetőségeit — közösség életszinvonalának emeléséért. Beszélt a járványelháritó intézkedések óriási eredményeiről — a felszabadulás napjától mostanáig. Sorra vette a hastifusz elleni tömegoltásokat, a csecsemő halandóság csökkenését, az ivóvíz kérdését. Megállapitotta, hogy ma már elérkeztünk a tervgazdálkodáshoz. E keretben szemléltetően vázolta egy nagy város születését a Szovjetunióban és — Amerikában. A világvárosok ivóvizellátásában kiemelte Budapestet. Hangsulyozta, hogy ma már a multtal szemben, a tömegek szükséglete az irányadó, de ugy, hogy mind g alulról kezdjük, alulról — fölfelé. A hároméves terv keretében megemlitette a budai tőgyüjtőcsatorna megépitését, parkok létesitését és az erdők pótlását, fásitását.

A népbetegségek (csecsemő-halandóság, gümő-kór, nemi betegségek) ismertetésénél statisztikai adatokkal bizonyitja a nagyvonalu és eredményes munkát. Felveti a nagy kérdést, hogy merre visszük Budapest várospolitikáját. Az első ut, egészségügyi és szociális szempontok figyelembevételével, Nagybudapest megteremtése és egészségügyi egységesitése. Továbbá az egészségügyi gondozói intézetek szaporitása. Ugyanilyen nagyjelentőségünek tartja széttöredezett egészségügyi közigazgatásunk rendezését. Végül a jövő utját a **népbiztositásban és a sok intézmény egységesitésében jelöli meg.** Ez az ut végső fokon csak az egész magyar közegészségügy államositásához vezethet.

Dr Bakács Tibor tisztifőorvos egyuttal egyike legkiválóbb előadóinknak is, igy a legnagyobb érdeklődéssel kisért fejtegetéseivel hatalmas, átütő sikert ért el. Az előadást vita követte. Ennek kapcsán dr. Bakács Tibor egy felvetett kérdésre kb. ezekkel a szavakkal válaszolt:

— Jöjjünk tisztába végre azzal, hogy a gyógyszertárat milyen mértékben tekintjük üzletnek és mennyiben közegészségügyi intézménynek. Az utóbbi természetesen nem egyszer hátrányt is jelent. De csak az előny és hátrány vállalásával teljesithetjük közegészségügyi hivatásunkat. Minél inkább háttérbe tudjuk szoritani a kereskedelmi részt, annál könnyebben megoldódik a gyógyszerész közegészségügyi feladatának végleges rendezése is — az egész magyar közegészségügy uj kialakitásában. (székely)

Mit tartalmaz a gyógyszerésztörvényjavaslat?

Olt elvtárs népjóléti miniszter a csütörtöki minisztertanácson beterjesztette a gyógyszertárak problémáit felölelő gyógyszerésztörvényt. Az uj tövény kimondja, hogy ezentul a városok, községek és a betegbiztositási intézetek is kaphatnak közforgalmi gyógyszertárjogositványokat. Ilyenmódon kivánja a népjóléti kormányzat biztositani az ország dolgozóinak gyógyszer-szükségletét. Ezzel mód nyilik arra, hogy a falvakban, ahol eddig magánszemélyek a kis forgalom miatt nem rendeztek be gyógyszertárt, most létesitenek ilyeneket. Megszünteti a törvény *a reálgyógyszertári jogositványokat,* valamint a személyi jogu gyógyszetárak átruházházását. (Szabad Nép.)

Nem szakmai koldulás

Még szeretnők értetni és éreztetni a szakma minden rétegével, hogy ebben az évben kénytelenek leszünk a legmesszebbmenően igénybe venni áldozatkészségüket. Centenáriumot ül az ország. Közös érdek, hogy ránk terelődjék a nemzet, a Szovjetunió, a környező népi demokráciák, de szakmai szempontból az egész világ figyelme. Ennek elérésére meg kell nyitnunk nem csak a hitünket, hanem az erszényünket is. Nem szakmai koldulás ez, hanem minden egyes dolgozó felvonultatása, hogy lássák, mit csináltunk eddig, mit dolgozunk ma és merre visz az utunk az elkövetkező időben? Ismerjük el, hogy soha ilyen komoly és kedvező alkalom erre még nem kinálkozott.

Aki egyetért velünk abban, hogy a magyar gyógyszerészet méltó helyen álljon és megmutatkozzék népi demokráciánk fénysugarában, az jöjjön és segitsen. Erkölcsi és anyagi tőkével. Munkával, áldozatkészséggel. — Tudatositani akarjuk mindenkiben, hogy a „Gyógyszerészhét" sikere és világviszonylatban is jelentős hatóereje a mi jól megszervezett munkánkon és közösségi kiállásunkon mulik.

(sz.)

OBERLÄNDER GYULA
Budapest, VII, Nagyatádi Szabó utca 31.
Telefon: 222-733.
gyógyszertári és laboratóriumi felszerelési cikkeket szállit. Compra tablettasajtológép és lepárlókészülékek gyártás alatt

Gyógyszerészek Romániában

A Magyarország és Románia között kötött baráti szerződések kötelességévé teszik minden jóérzésü embernek, hogy ezt a barátságot ápolja. Nemcsak szép szólamokkal, hanem tettekkel kell ehhez hozzájárulnunk. Az első lépés, hogy megismerjük egymást, egymás problémáival és feladataival tisztában legyünk. A nagy multtal rendelkező magyar gyógyszerészszakma a maga fejlett gyógyszer- és vegyi iparával, nagy segitségünk lehet nekünk, románoknak. Az első baráti lépést „A Gyógyszerész" tette meg, mely többizben leközölte a román gyógyszerészet hivatalos lapjának, a **"Revista Farmaciei"-nek** néhány értékes cikkét. Jelen szerény közleményemmel is ezt a barátságot akarom kimélyiteni; ugy érzem, hogy ez elsősorban nekünk, magyar anyanyelvü románoknak kötelességünk.

A román gyógyszerészet az elmult évek látszatkonjunktúrája után komoly anyagi, de főleg erkölcsi válságba jutott. A szakma, az elmult rezsimek alatt, lassan süllyedt a teljes kommercializálódás felé; a gyógyszertártulajdonosok nagyrésze nem látott mást az officinában, mint egy fejős tehenet, melyből lehetőleg gyorsan meg kell gazdagodni. A hosszu ideig tartó infláció és a gyógyszertári jogok hirtelen elszaporodása csak rontottal a helyzetet.

A helyzet megvilágitásához szükséges, hogy röviden szóljak a romániai gyógyszertár-jogositványok rendszeréről. 1941-ig Romániában reáljogu és személyjogu nyilvános gyógyszertár létezett. Reáljogokat a világháboru után már nem adtak, ilyenket csak „szerzett jogok" alapján birtokoltak tulajdonosaik. Ezek, ugy mint Magyarországon, szabad eladás tárgyai voltak, azzal a kikötéssel, hogy a tulajdonos csak teljesjogu gyógyszerész lehetett. A személyi jogositványok terén sok visszaélés történt. Ezeket az 1930-as egészségügyi törvény rendelkezései szerint u. n. versenyvizsgák alapján osztották ki. Ezek szigoruan személyhez kötött jogok voltak, melyek a törvény szakaszai szerint sem eladhatók, sem átirhatók nem voltak. Ezt az egyébként világos rendelkezést a törvény tudatosan helytelen értelmezésével, állandóan kijátszották és az évek folyamán több száz ilyen személyi jogositvány cserélt gazdát (Csak 1933-tól 1937-ig 493!) Ennek a visszásságnak vetett véget az 1941-es Tomescu-féle törvény, mely egységesitette az összes jogokat, azaz a reáljogokat is személyes jogositványoknak jelentette ki. A jogok átirását megtiltotta; ez alól csak közvetlen jogutódok (gyermek és házastárs) kivételezettek. Az elévült jogok felszámolására 3 évet engedélyezett. Ugyanez a törvény, mely az Antonescu-diktatura alatt született, megfosztotta a zsidó gyógyszerész-tulajdonosokat jogositványaiktól, melyek visszaszálltak az államra; ugyanakkor minden zsidó gygyszerésznek megtiltották, hogy gyógyszertárban dolgozhasson. A zsidó jogokat 1942. április 23-án foglalták el versenyvizsga alapján, az uj jonyertesek akik ezeket közel 3 évig birtokolták. (Tomescut mint háborus bünöst a felszabadulás után bör önbüntetésre itélték.)

1945-ben, tehát a fegyverszünet után, az akkori koalicios kormány Márin-párti egészségügyi minisztere visszaültette ugyan a zsidó tulajdonosokat régi jogaikba, de ugyanakkor a diktatura haszonélvezőinek, tehát mindazoknak, akik a zsidó jogokat megkaparintották, megengedte, hogy uj gyógyszertárakat nyissanak. A törvény reakciós jellege odáig ment, hogy ezeknek még körzetet sem szabott meg s igy történhetett meg, hogy egy körzetbe 2—3 patika s jutott.

A felháborodás érthetően nagy volt, mert csak közismert fasiszta-légionista és hitlerista német jutott előnyös jogokhoz. 1946 év őszén Dr Bagdazar Florica, a mostani egészségügyi miniszter, hogy az összes panaszoknak véget vessen, egy tollvonással megsemmisitette az eddigi jogrendszert és egy évre (1947 október 15-ig) engedélyezi minden teljesjogu gyógyszerésznek gyógyszertári megnyitását és csupán bizonyos gyakorlatot követel a jelentkezőkről (Ez a törvényt „A Gyógyszerész" 1947 január 31-iki száma részletesen közölte.) Ez a törvény természetesen hihetetlenül megnövelte a gyógyszertárak számát: csak két hiteles adat: 1938-ban Bukarestben 138 gyógyszertár volt, ma 521, Temesváron 1938-ban 26, ma 46. — A csupán gyors meggazdagodást célzó és gyakran idegen tőkével dolgozó gyógyszertárak a mult év augusztusi pénzstabilizáció után sok esetben életképtelenné váltak. Az inflációs konjunktúrának vége volt, ismét komoly és tisztességes munka számitott csak.

Az utolsó jobboldali csoportnak (Tatarescu-féle liberális párt) a kormányból való kiválása után az adóprés is erősebb lett és a spekulációt szigoru árellenőrzés törte le (több gyógyszertártulajdonost börtön- és pénzbüntetésre itélek és a fővárosban 2 patikát 2 évi időtartamra bezártak.) Az eldugott áruk is felszinre kerültek, a hirhedt felárak megszüntek és Középeurópa leghatalmasabb gyógyáru kereskedésének, a bukaresti Standard nagydrogériának állami kezelésbe vétele után a gyógyszerellátás is kezd normalizálódni.

Az állam az elsősdi kapitalizmus kinövéseit, a gombamódra elszaporodott, nagyrészben csak spekulációt szolgáló gyógyszertárakat természetesen nem nézheti tétlenül. A közeljövőben komoly és korszakalkotó reform készül a gyógyszer szakmában. Az előkészületek már megindultak. Az ország 58 városát látogatták meg a Központi-Kollégium vezetői és ismertették a helyi szervezetek előtt a reform főbb elképzeléseit: a gyógyszertárak **állami irányitásu és kezelésben lévő szövetkezetekbe** lesznek beszervezve, mely szövetkezetnek minden megyeszékhelyen lesz központja. Az elképzelés szerint önkéntes belépéssel szervezik meg ezeket a szövetkezeket és eleinte csak kis egységekkel kezdik meg a munkát. A gyógyszertári felszerelést az állam megvásárolja és a szövetkezetek tagjai az állam alkalmazottai lesznek. A patikák számát erősen lecsökkentik, a felesleges berendezéseket falura helyezik ki. A gyógyszertárak ezen átszervezését, mely ősz előtt nem fog megvalósulni, megelőzi az egész gyógyszergyártás összevonása és a gyógyszerellátás államositása. Ebben az irányban komoly lépések történtek máris; a bukaresti kb. 180 gyógyszergyárból és törpe laboratóriumból az összevonás után csak 18 fog maradni, a kolozsvári Napochemia gyárat, miután tulajdonosa külföldre távozott, az állam vette át. Megoldatlan kérdés még, mi történjék az állami intézmények (betegsegélyző és vasut) házi gyógyszertáraival, melyek minden ipari központban

rendelkeznek patikákkal és tagjaikat ezeken keresztül látják el. A magánjogositványok fentemlitett reformja után ezen patikák elvesztik létjogosultságukat. Ebben a kérdésben még tárgyalások folynak az egyes resszortminiszterek között. **Egyébként az egész uj törvény még csak megbeszélés stádiumában van és jelenleg az ország összes gyógyszerészeinek és gyógyszertárainak számbavétele folyik.**

A gyógyszergyártás rendezése, illetve megrendszabályozása már régi problémája az ország egészségügyének. Gyógyszergyártással kb. 90 laboratórium foglalkozik; sajnos feladatukat nem alapanyagok előállításában látták, melyhez pedig nyersanyag bőven van az országban. Százával készültek u. m. gyógyszerkülönlegességek, melyek az esetek 80 százalékában nem egyebek, mint egyszerü keverékek, melyeknek előállitása minden officinában lehetséges. Igy vált lehetségessé az egészségügyi hatóságok hibájából, hogy a belföldi különlegességek száma több mint 1500 és például 16 féle C Vitamin tabletta és injekció, 24 calcium gluconat injekció és 21 majdnem azonos összeállitásu tonikum „készül" az országban, viszont az alapanyagok külföldi importáruk.

Komoly gyógyszergyártásra több magánkezdeményezés történt a multban, de ezek a külföldi trösztök (főleg az I. G. Farben) konkurrenciája miatt nem fejlődhettek ki. Ez az oka, hogy Romániában a nehéz vegyszereken kivül csak a következő fontosabb gyógyszerek készülnek: ezüst nitrát, barium szulfát, bismut subnitrát, aktiv szén magnesia usta és carbonicum, szóda bicarbona nátriumfoszfát, nátriumszulfát, cinkoxid, etil és eceléter, ecetsav, chloroform, collodium, formalin, hexamethylentetramin, vaselinféleségek és kis mennyiségben folliculin.

A vegyiipar igen fejlett. A tordai Solvay, a dicsőszentmártoni Nitrogen, a nagyváradi Vesta, a nagybányai Phönix és a Marasesti-gyár komoly vállalatok, melyek sajnos gyógyszergyártással nem, vagy csak kis mértékben foglalkoznak.

Az állam végre ezen a téren is komoly reformra készül. Elsősorban a specialitás-dzsungelben akar rendet teremteni. A nagyszámu látszat-különlegességből csak a komoly készitmények fognak megmaradni, viszont a sokféle calcium injekcióból, tonicumból és vitaminkészitményből csak egy-egy tipus-különlegességet fognak engedélyezni.

Az ország gyógynövényemelése a gyógyszergyártás szempontjából is szinte kiaknázatlan volt. Opiumalkaloidák előállitására, atropin vagy digitoxin gyártásra, a nagy mák, belladonna és digitalishozam dacára még csak kisérletek sem folynak. Igen fejlett a petroleumtermékeket előállitó ipar és a vaselin-féleségek elsőrendü minőségben kerülnek forgalomba. Rendkivül nagy a galenikus készitményeket és különböző tablettákat és injekciókat előállitó kisüzemek száma, ezek tinkturákat, extraktumokat, szörp- és illatosviz-koncentrátumokat is készitenek, miután az ökonómiailag legtöbb gyógyszertára ezeket a galenikus készitményeket is a kereskedelemből szerzi be.

Az ország gyógyszerellátása lassan normalizálódik. Nagy hiány mutatkozik még egyes fontos alkaloidában (morfium, codein, dionin, papaverin), antipyretikákban (amidazophen, fenacetin, antipyrin) és jódsókban. Coffein, chinin és theobromin kis mennyiségben ugyan, de kapható. Bromsókban nincs hiány. A különlegességek közül nem kaphatók a testosteron készitmények, továbbá Eleudron, Ultraseptyl és ujabban, valószinüleg csak átmenetileg, nagy hiány van penicillinben is. A penicillin-szállitmányok kimaradása politikai okokra vezethető vissza.

Sajnálatos tény, hogy a gyógyszerészeti kar az ország politikai életében ma milyen kis számban vesz részt. A most feloszlatott parlamentben minden foglalkozás képviselve volt, csak gyógyszerészképviselő nem volt, pedig az első világháboru utáni Románia parlamentjeiben mindig volt 4—5 gyógyszerész-honatya.

Az a helyzet, hogy a kartársak még az alkalmazottak is, meglehetősen közömbösen viselkednek a demokratikus pártokkal szemben; a legtöbb gyógyszerésztagja van az egyesitett munkáspártnak és a középosztályt képviselő Nemzeti Néppártnak (Bagdazar miniszter pártja.) Remélhetőleg a gyógyszerészi kar kilép ebből az érthetetlen politikai passzivitásból, nem ringatja magát külföldről táplált illuziókban és belekapcsolódik az ország ujjáépitésének munkájába. Ennek a passzivitásnak egyik oka talán, hogy a szakszervezetek gyógyszerész-csoportjai nagyon meggyengültek azáltal, hogy az alkalmazott gyógyszerészek nagyrésze jogositványokhoz jutott. Régi kipróbált pártemberek vesztek igy el a szakszervezet számára, akik szintén nem tudták ellentállni az önállósodás csábitásainak. — Munkanélküliség nincs. A gyógyszerészi fizetések az általános kollektiv-szerződéshez igazodnak. 1. osztály: gyógyszer- vagy vegyi üzemet vezető gyógyszerész fizetése: 11 227 lei (1000 lei kb. 80 forint). 2. osztály: nyilvános patikában dolgozó gyógyszerész, akinek oklevél után legalább 2 évi gyakorlata van: 9.662 lei. Gyakornokok fizetése 1.000 lei, laboránsoké 3.026 lei és takaritónőké 2.535 lei. Ehhez járul a szintén megállapitott korpótlék, mely a munka terén eltöltött évek után számitódik. Ez a korpótlék a következő: 1 év: 1 százalék, 2 év: 2 százalék, 3 év: 3 százalék, 6 év: 4 százalék, 8 év: 5 százalék, 10 év: 6 százalék, 12 év: 7 százalék, 16 év: 8 százalék, 20 év: 9 százalék, 24 év: 10 százalék, 28 év: 11 százalék és 30 év: 12 százalék. Nyugdijpénztár nincs, de ezt általános intézkedés fogja rövidesen rendezni, mely minden dolgozóra vonatkozni fog.

A szakma érdekképviselete a gyógyszerész kollégium, melynek minden gyógyszerész tagja. Vezetőségében paritásos alapon vesz részt az alkalmazotti és tulajdonosi kar; általában a munka ezekben a kollegiumokban surlódásmentesen folyik. A központ a fővárosban van, minden megyeszékhelyen megyei szervezet működik.

A gyógyszerészképzés 4 fakultáson történik. Bukarestben önálló gyógyszerészi kar van, Jasszi-ban és Kolozsváron pedig a tudományi kar keretében történik a tanitás. A magyarnyelvü Bolyai-egyetemen, Kolozsváron ezévben kezdődött meg a gyógyszerészképzés. Az egyetemi tanulmányok ideje 5 év, ebből 1 év gyakorlat. A fakultásra való felvétel vizsga alapján történik, melyen a középiskolai fizika, kémia és növénytan a tantárgy. Az 1947—48. évre kb. 1000 jelentkező közül a bukaresti és jasszi-i egyetemre 150, Kolozsváron 100 és a Bolyai magyar egyetemre 100 elsőéves hallgatót vettak fel. Érdekes, hogy mig Kolozsváron és a Bolyai egyetemen az első a gyakornoki év, addig Bukarestben és Jasszi-ban az idei évtől kezdve csak a 4 éves egyetemi tanulmányok után lesz a praxis. Szó van arról, hogy ezt a rendszert jövő évtől kezdve Kolozsvárra is kiterjesztik.

A kolozsvári román egyetem tanulmányi rendje a következő:

1. év: gyógyszertári gyakorlat, melynek elvégzésével a jelölt leteszi a gyakornoki vizsgát, mely fizikából, kémiából, növénytanból, gyakorlati gyógyszerészetből és farmakognoziai alapismeretekből áll.

2. év: Általános és szervetlen kémia, fizika, qualitativ analyzis, növényanatómia és fiziológia.

3. év: Quantitativ analyzis, szerves kémia (1. rész), növény rendszertan, fiziológiai alapismeretek, bakteriológia és egészségtan.

4. év: Szerves kémia (2. rész), gyógyszerkémia (1. rész), farmakognozia, gyógyszertan és hatástan, gyakorlati gyógyszerészet (1. rész).

5. év: Gyógyszerkémia (2. rész), gyakorlati gyógyszerészet (2. rész), biokémia, élelmiszervizsgálatok és méregtan, általános patologia és parazitologia.

Minden év végén van vizsga; az 5 év sikeres befejezése után még következik egy diploma-vizsga, az u. n. licenca-vizsga.

A gyógyszerész-szaksajtót a kollegium hivatalos lapja a „Revista Farmaciei" képviseli. A lap magas nivóju, mely hivatalos közleményeken kivül állandóan hoz bel- és külföldi tudományos munkákat. Egyetlen hibája, hogy rendszertelenül és nagy időközökben jelenik meg. A fővárosban működik egy gyógyszerésztudományi társaság is, folyóirata a „Buletin", még 1941-ben megszünt, azóta vidékre kevés hir jut el a társaság működéséről.

A román gyógyszerészet nehéz feladatok előtt áll. Mindenekelőtt, hogy megfelelhessen hivatásának, meg kell szerveznie a gyógyszerellátást. Ebben függetlenitenie kell magát a nyugati nagyhatalmaktól és **igyekeznie kell a baráti szomszédnépek, elsősorban a Szovjetunió és Magyarország gyógyszeriparára támaszkodnia.** Ebben az irányban sokat kell tanulnunk és reméljük, hogy ebben a törekvésünkben a magyar demokrácia segitségünkre lesz. Gyógyszerész-csereakcióra gondolok, mely hathatósan elősegitené egymás megismerését és hozzájárulna mindkét ország gyógyszerellátásának megjavitásához. Ez a beszámoló legyen az első kezdeményező lépés ebben a szép akcióban és őszinte óhajom, hogy ezt a kezdeményezést nemsokára komoly tettek is kövessék.

Weiss Tibor gyógyszerész,
Temesvár.

Orvosi vények letiltása

Ságvári Poliklinika Bpest, XIV., Péterváradu. 2. Vez.: Dr. Katona Sándor főorvos fejléccel és körbélyegzővel ellátott, Dr. Katona aláirással forgalomba kerülő rendelvényeket letiltom.

*

Hivatkozással 1947. május hó 16-án megjelent 9. számu „A Gyógyszerész" szaklap 283 oldalán megjelent dr. Matus Gyula orvos vényeinek letiltására vonatkozólag megjelent közzétételt hatálytalanitom, mert közben nevezett orvos jelenkezett és szabályszerüen igazolta magát.

Dr. Jelenffy Szilárd
r. alezredes

A gyógyszerészi jogreform

kérdése, mely közel egy éve tartja izgalomban az egész szakmát, hamarosan megoldódik. A március 25-i minisztertanácson Olt Károly népjóléti miniszter benyujtotta a gyógyszerészi törvényjavaslatot, melyet a minisztertanács elfogadott. Ez a törvényjavaslat husvét után az országgyülés elé kerül és egészen bizonyos, hogy a legközelebbi hetekben törvény lesz belőle.

Ezzel végre megtörténik az első résütés az 1876-os törvényen. Rövid idő alatt megszünnek a reáliogu gyógyszertárak és életbe lép az átruházhatatlanság. Végre megszünik az a tarthatatlan helyzet, hogy ezen a pályán csak az boldogulhatott, aki patikát örökölt vagy vagyont, hogy patikát vásárolhasson.

A jövőben, ezen a lényegében tudományos pályán, nem a pénz fogja megszabni a gyógyszerész helyét, rangját és elhivatottságát. Egyedül a szakképzettség.

Végre a tehetséges nincstelen fiatalság is kiköt a gyógyszerészi pályán. Lassankint elhárul minden akadály és megkezdődik a tehetség, a tudás szabad versenye.

Kiirják a pályázatokat, de már nem csak egyesek, hanem községek és intézmények is kaphatnak gyógyszertári jogositványt. Ez nem csak azt jelenti, hogy a városok és községek közvetlen kapcsolatba kerülnek a néppel, hanem hogy az üzleti szempontok háttérbe szoritásával egyedül a közegészségügy érdeke lesz irányadó.

Ez másként el sem képzelhető. Mert ma már világosan látjuk, hogy akkor, ugy gondoskodhatunk a legtökéletesebben a betegek millióinak gyógyszerellátásáról, ha nem vagyunk jó kereskedők. De annál jobb szakemberek. Mert a jó kereskedőtől nem várhatjuk, hogy a gyógyszerhiányon segitsen, de a jó szakemberek előbb-utóbb megindítják a legszükségesebb gyógyszerek termelését.

Jó szakembereink pedig lesznek. A munka biztonsága egyre nagyobb lehetőséget nyujt mindenkinek az ön- és továbbképzésre. Ha valamiben versenyre kelnek egymással az intézményesitett és a magángyógyszertárak, az csak a közegészségügy magasabb szolgálata lehet.

Igy végre elhisszük azt is, hogy nem lesz áthághatatlan szakadék munkaadó és munkavállaló között. Nagyon hamar rá kell jönnünk arra, hogy egyetlen közös cél vezethet bennünket: a szakma szinvonalának minél magasabbra emelése.

Jön az uj gyógyszerész-törvény, — irja a napisajtó. És ha a napilapok örömmel köszöntik az uj törvényt, e szakma saitója csak a leglelkesebb szavakkal üdvözölheti. Mert mi a saját bőrünkön érezzük, mit jelent egy 1876-ban készült, foltos, lukas, molyrágta kabátot visel-

ni Egy olyan kabátot, mely alatt ugyan az egész szakma megfért, de csak azok boldogultak, akik a kabát zsebei körül helyezedtek el. Mondhatnók azt is, hogy a magyar közegészségügy uj kabátján csak rejtett zsebek vannak.

Ezzel a készülő törvénnyel, ha el nem is tünik, de elveszti hatóerejét a feudális csökevények egyik legkirivóbb példája. Nagy lépés ez előre és biztos remény az egész magyar gyógyszerészet további, végleges rendezésére.

Mondjunk itt köszönetet Olt Károly népjóléti miniszternek. Hatvany Béla osztálytanácsosnak, a gyógyszerészi osztály vezetőjének és minden munkatársuknak, akik ezt a hatalmas anyagot előkészitették, megtárgyalták az érdekeltekkel, törvényformába öntötték, hogy az a miniszteri tanács egyhangu döntése után végre a parlament elé kerülhessen. (sz.)

Kollektiv szerződés,

mely egyrészt a Kiosz Vegyipari Szakosztálya Gyógyszerészmesteri Szakcsoportja, az Országos Gyógyszerész Egyesület és a Budapesti Gyógyszerész Testület mint munkáltatói érdekképviselet, másrészt a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete, mint munkavállalói érdekképviselet között az eddig érvényben volt kollektiv szerződés rendelkezéseinek hatályon kivül helyezésével alulirott napon a következőkben jött létre:

I Általános rész

1 A kollektiv szerződésben lefektetett megállapodások az egész ország területén működő gyógyszertárakban alkalmazott munkavállalókra és azok munkáltatóira kötelező erejüek, tekintet nélkül arra hogy a munkáltató, vagy a munkavállaló tagja-e vagy sem a kollektiv szerződést megkötő érdekképviseletnek.

2. A szerződő felek a szerződés rendelkezéseit pontosan betartják és gondoskodnak arról hogy a hozzájuk tartozó érdekeltek a szerződés rendelkezéseit betartsák.

3. A szerződés érvénybe lépése napjától hatályukat vesztik a munkáltató és munkavállalók között esetleg fennálló egyesség olyan intézkedései amelyek a jelen kollektiv szerződés határozataitól eltérnek. Ilyen egyezség kötése a kollektiv szerződés érvényességének tartama alatt tilos.

4 Alulirott szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen kollektiv szerződésről hivatalos közlést a munkáltató és munkavállalók részére csak akkor tehetnek, ha az Országos Munkabérmegállapitó Bizottság elnöke a benyujtástól számitott három napon belül kifogást nem emel.

II. Munkaidő

A) Általános rendelkezések:

1. A munkaidő heti 48 óra illetve a hatóságilag szabályozott üzemidő.

2. A napi munkaidő mindenkor a hatóság által megállapitott nyitási időtől számitott osztatlan 8 órai időtartam.

3. Budapest Székesfőváros területén kivül, ahol a közhatóság közérdekből osztott üzemi időt rendelt el, a munkaidő lehet osztott, de nem haladhatja meg a napi 8 órát.

4. A munkavállalót arra a napra, (akár munkanap, akár vasárnap, akár ünnep), amelyen legalább tényleges 8 órát dolgozott, illetőleg a heti rendszeres munkaidő 1 napra eső hányadát ledolgozta, 30 perces fizetett étkezési és tisztálkodási idő illeti meg. Ezt a 30 percet lehetőleg ugy kell beosztani hogy az étkezési szünet az aznapi rendes munkaidő felébe, vagy első kétharmada, vagy utolsó kétharmada közé essék. Amennyiben a napi 30 perc fizetett együttes étkezési és tisztálkodási idő a napi 8 órai, illetve a heti 48 óra munkaidő az napra eső hányadán felül van, akkor az túlórapótlék mentesen, külön dijazandó az esetben, ha ezen együttes étkezési és tisztálkodási időt a munkavállaló a munkahelyen tölti el.

5 Budapest Székesfőváros közigazgatási területén az ügyeletes gyógyszertárakban az ügyeleti idő felében lehetőleg a munkavállalókat kell foglalkoztatni.

B) Tulóra, tulórapótlék, vasár- és ünnepnapi munka

1 Valamely munkanapon a heti rendes munkaidőnek és fizetett ebédidőnek aznapra eső hányadán tul, vagy a rendes munkaidő megkezdése előtt a munkáltató vagy megbizottja rendelkezése folytán teljesitett munka tulórapótlékkal dijazandó. Az a munkavállaló, akinek heti rendszeres munkaideje 48 óránál kevesebb csak a heti 48 óra utáni munkájáért igényelhet tulórapótlékot. Ha valamely munkahéten a munkavállaló a napi rendszeres munkaidején tul munkaidejével együtt kevesebb munkaidőt teljesitett, mint amennyi összesen az illető heti munkanapok rendszeres munkaideje, tulórapótlék nem illeti meg. (Az igazoltan mulasztott órák ebből a szempontból munkaóráknak tekintendők.) Ugyancsak tulórapótlékkal dijazandó — az ugyanezen fejezetben felsorolt kivételektől eltekintve — a vasárnapon vagy ugyanezen fejezet 19. bekezdésében felsorolt ünnepek valamelyikén a munkáltató vagy megbizottja rendelkezése folytán teljesitett munka.

2. A napi 8 órai illetve fizetett étkezési szünettel 8 és ½ órai munka után további 8 és ½ órai tulórázás esetén ujabb 30 perces 50%-os tulórapótlékkal fizetett étkezési időre van joga a munkavállalónak. Minden további 8 és fél órai túlórázás esetén ujabb 30 perces 100%-os tulórapótlékkal fizetett étkezési idő illeti meg a munkavállalót. Az utolsó három és félóra tulórára járó fizetett étkezési időt a munkavállaló nem köteles munkahelyén eltölteni.

3. A tulórapótlék kiszámitási alapja a havi fizetés 210-ed része. „A szerzett jogok és természetbeni járandóságok" fejezet rendelkezései alapján járó juttatások a tulórapótlék alapjának, illetve összegének megállapitásánál nem vehetők figyelembe.

4. A tulórapótlék a napi munkaidőt követő első és második órára az egy órára eső kereset 25%-a, a harmadik és negyedik órára az egy órára eső kereset 50%-a, az ötödik és minden további tulórára az egy órára eső kereset 100%-a.

5. Vasárnapon és azokon a fizetett ünnepnapokon, amelyeken az üzem ügyeletes szolgálatot nem tart, a munkavállókkal esetleg végeztetett munkáért a rendes munkabér és a vasárnapi 100%-os pótlék fizetendő.

6 A vasár- és ünnepnapon rendszeresen dolgozó munkavállalók munkaideje ugy osztandó be, hogy minden hónapban lehetőleg két szabad vasárnapja legyen.

7 A nem ügyeletes szolgálatot teljesitő gyógyszertárban munkavállaló vasárnap és fizetett ünnepnapokon csak akkor dolgozhat, ha ahhoz a szerződő felek együttesen hozzájárulnak. Kivételesen indokolt, sürgős esetekben, az engedély utólag is kikérhető.

8. A munkáltató vagy megbizottja által elrendelt és ½ órán alul teljesitett tulmunka ½ órának, az ezen tul végzett tulmunka teljes órának számit.

9 Törvényes munkaszüneti napokon a heti illetve havi fizetésüek, ha munkát nem teljesitenek, a „fizetett ünnep" külön dijazására nem tarthatnak igényt. Ezeken a napokon a munkáltató vagy megbizottja rendelkezése folytán a szellemi munkavállaló által végzett munka esetén, a munkavállalót megilleti az aznap teljesitett munkaóráiért járó bér, illetve kereset és annak 100%-os pótléka.

10. Az alulirott szerződő felek megállapodnak abban, hogy a tulóráztatást a munkáltatók csak a legritkább és legszükségesebb esetekben rendelik el.

C) Ügyeleti szolgálat dijazása

1. A hatóság, munkáltató vagy felelős megbizottja által elrendelt készenléti munka dijazandó. A munkahelyen eltöltött készenléti szolgálat a rendes üzemidő után 22 óráig 25 százalékkal, 22 és 8 óra között 10 százalékkal pótlékolandó.

2. Az állandó ügyeletes szolgálatra kötelezett gyógyszertárakban az ügyeletes szolgálatot teljesitő felelős vezetőt vagy más munkavállalót a készenléti munka dijazása helyett a rendes üzemi idő után kiszolgált gyógyszerek árának pótdija illeti meg. Budapest Székesfőváros közigazgatási területén kivül az egész országban az ügyeleti szolgálat a váltott ügyeletet tartó gyógyszerárakban is az ezen pontban rögzitett módon dijazandó.

III. Munkabérek

1 Alulirott szerződő felek megállapodnak abban, hogy az ezen szerződésben rögzitett fizetéseken tulmenő igényeket sem a munkavállalók, sem azok érdekeinek képviselői nem támaszthatnak és a munkáltatók nem elégithetnek ki.

2 Alulirott szerződő felek megállapodnak abban, hogy sem a munkavállalók, sem azok érdekeinek képviselői visszamenőleges hatályu fizetést nem követelnek, a munkáltatók nem teljesitenek és ily megállapodást nem kötnek. Kivétel az az eset, amikor a munkavállaló a kollektiv szerződés téves, vagy helytelen értelmezéséből kifolyólag nem kapta meg a kollektiv szerződés szerint járó bért, illetve amikor a kollektiv szerződés visszamenő hatállyal lép életbe.

3. A bérezés az országban területi csoportok szerint történik. Ideiglenesen a M. K. 1948. február 8.-i 32. száma szerint.

4. A havi bérben dolgozó alkalmazottak fizetése a hó 1.-én és 15.-én két egyenlő részletben, vagy egy összegben folyósitandó.

A havi bérben dolgozó munkavállalók órakeresetét ugy kell kiszámitani, hogy túlóra nélküli havi fizetésüket 210-el el kell osztani. A heti bérben dolgozó munkavállalók tulóra és tulórapótlék nélküli heti keresetét 48-al kell osztani. Ez a elszámolási módszer alkalmazandó a szabadság időre, a fizetett ünnepnapokra, a kiküldetési járandóságokra, tulórára, fizetett ebédidőre.

6. A munkáltató tartozik a munkavállalónak minden illetményfizetési napon a fizetéssel együtt olyan részletes irásbeli elszámolást adni, amelyből megállapitható a heti munkaidő (külön a rendes, külön a tulóra), a levonások és a kifizetésre kerülő összeg. Ha három munkavállalónál kevesebbet foglalkoztató munkáltató ilyen elszámolást csak a munkavállaló kivánságára köteles adni.

7. A rendszeresen nem teljes munkaidővel foglalkoztatott és kifejezetten igy szerződtetett munkavállaló részére, amennyiben a foglalkoztatás tartama a megállapitott rendes munkaidő 25%-nál kevesebb, a megállapitott fizetés 35%-a, amennyiben a munkaidő a megállapitott rendes munkaidő 25—50%-a, ugy a megállapitott fizetés 65%-a, amennyiben a munkaidő a megállapitott munkaidőnek 50—70%-a, a megállapitott fizetésnek 85%-a jár. Ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók a rendes munkaidővel szerződtetett alkalmazottak tekintetében akkor sem, ha a vállalat a munkaidőt átmenetileg bármi okból is csökkentette.

8. Ha valamely munkavállalóra a szerződés nomenklaturájának több munkakör megnevezése is vonatkoztatható, ugy mindig az alkalmazott számára előnyösebb fizetés alkalmazandó. Ha a gyógyszertári pénztárnoknő rendszeresen technikai munkakörben is foglalkoztatva van, részére a technikák számára megállapitott munkabér folyósitandó. Laboratóriumi segédmunkás és takaritónő, amennyiben önálló laboránsi teendőket is végez, a vizsgázott laboránsok részére megállapitott dijazásban részesitendő.

A kollektiv fizetések területi beosztása:

I. területi csoportba tartozóknál 100 százalék.
II. területi csoportba tartozóknál 95 százalék.
III. területi csoportba tartozóknál 85 százalék.

I. területi csoportba tartoznak az alábbi helységek:

Nagy-Budapest, Ajka, Alag, Balassagyarmat, Bánhida, Barcs, Borsodi bányamedence helységei, Csömör, Debrecen, Diósgyőr, Dorog, Dunakeszi, Ecser, Eger, Esztergom, Fót, Füzfő, Gödöllő, Győr, Hatvan, Isaszeg, Kecskemét, Kerepes, Kistarcsa, Kőszeg, Lábatlan, Maglód, Miskolc, Mogyoród, Monor, Nagytarcsa, Nyergesujfalu, Ozd, Parád, Pécel, Pécs, Pécsi bányamedence helységei, Pestszentimre, Petőháza, Pétfürdő, Piszke, Ráckeve, Salgótarján, Salgótarjáni bányamedence helységei, Sarkad, Sárvár, Simontornya, Somoskőujfalu, Sopron, Szada, Szeged, Székesfehérvár, Szentendre, Szolnok, Szombathely, Szöd, Szőny, Tata, Tatai bányamedence helységei, Tokod, Vác, Várpalota, Vecsés, Veresegyháza, Veszprém, Zagyvapálfalva.

Felhivás!

Tisztelettel kérjük, hogy azon **MONOVITAN** készitményeket, amelyeken a lejárati idő nincs feltüntetve, hozzánk kicserélés céljából visszaküldeni sziveskedjenek, mivel **lejárati idő feltüntetése nélküli** csomagolásokat a **forgalomból kivonjuk.**

HUMAN GYÓGYSZERÜZEM KFT.
Budapest, VI., Szondy-u. 100.

II területi csoportba tartoznak az alábbi helységek: Ács, Aszód, Balatonfüred, Békéscsaba, Bicske, Cegléd, Celldömölk, Dombóvár, Dunaföldvár, Ercsi, Gyoma, Gyöngyös, Hajduszoboszló, Hódmezővásárhely, Kaposvár, Karcag, Keszthely, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Komárom, Makó, Mezőhegyes, Mezőtur, Mosonmagyaróvár, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Orosháza, Pápa, Peremarton, Püspökladány, Sághegyi bazaltbánya, Selyp, Siófok, Süttő, Szekszárd, Szentes, Szentgotthárd, Szerencs, Szőreg, Tab, Tiszafüred, Tokaj, Torbágy, Törökszentmiklós, Zalaegerszeg.

III. területcsoportba tartoznak azok a helységek, amelyek a fenti két csoportban nem szerepelnek.

(Folytatjuk.)

Megjegyzések egy nemzetközi gyogyszerkönyv margójára

(Befejezés.)

Azon erőshatásu tincturák és folyékony kivonatok melynek hatóanyaga meghatározott %-ban van megadva, elkészitésük után a kivonó folyadékkal beállitandó az előirt %-os tartalomra.

Az erőshatásu extractumok, melynek hatóanyagtartalma nincs megadva, ugy készitendők, hogy 1 rész drógnak 1 rész kivonat feleljen meg.

A chemikáliák leirásánál az alcimek ezek szerkezetére adnak utalást. A továbbiakban az anyag leirását, oldhatóságát, reactióit, identificálását, olvadáspontját, szennyeződését és ezek kimutatását, nedvesség- és hamu-tartalmát, adagolás és raktározás módját stb. tárgyalja.

A gyógyszerkönyvek szempontjából ujitást tartalmaz az általánosan használt dózisokat és a max. dózisokat feltüntető táblája. Az adagokat, a gyógyszer adagolásának megfelelően (ugy mint: szájon át, végbélen át, bőr alá, vagy az izomba és az érbe) tünteti fel, mindezáltal egy különösen hasznos és praktikus táblázatot nyujt.

A gyógyszerkönyvek egységesitésének, illetve nemzetközivé tételének kezdeményezéseit ismertető cikk, a szerző szerint igen hiányos volna, ha nem mutatna rá a különleges helyi és nemzeti viszonyokra, amelyre feltétlenül tekintettel kell lenni, legfőképpen pedig a gazdasági viszonyokra.

Hazájában, ahol a gyógyszerek előállításának gazdasági lehetőségei közismertek, egy nemzetközi gyógyszerkönyv előirásainak szigoru alkalmazása minden jelentőség nélkül, előtérbe helyezné a külföldről behozott, szigorubb követelményeknek is megfelelő készitményeket a belföldivel szemben.

A gyógyszerek egységes állandóinak szükségessége, összetételüket és tisztaságukat illetően már régen felmerült és alkalmazkodtak is hozzá. A behozott gyógyszerek vizsgálatai ugyanis eddig sem mindig feleltek meg a román gyógyszerkönyv követelményeinek, de eleget tettek azon ország gyógyszerkönyvének, amelyből származtak.

A közeljövőben amidőn a nemzetközi gyógyszerkönyv alkalmazva lesz azokban az országokban is, amellyel gyógyszer-kereskedelmi kapcsolatajnk vannak, az ezek által előállitott gyógyszerek egységessé tett analitikai vizsgálata, ellenőrzése és előállitása, a már meglévő gyógyszeripar igen kis átállitásával elérhető lesz.

Ezzel szemben viszont a kezdetleges román gyógyszeripar viszont csak egy bizonyos idő eltelte után lesz versenyképes. A hazai iparnak ellenben segitségére kell sietni azáltal is, hogy a szigoru tisztasági követelményektől átmenetileg el kell tekinteni, legalábbis addig, mig az, megerősödése után, majd a szigorubb követelményeknek is meg tud felelni.

Egy uj román gyógyszerkönyv kiadásának előestéjén felteszi a cikk irója a kérdést, hogy a gyógyszerkönyv szerkesztői, amellett, hogy minden bizonnyal nemzetközi sikon mozogva, veszik át a nemzetközi gyógyszerkönyv szerkesztő bizottsága által kidolgozott összes határozmányokat, ezáltal egy kiváló tudományos munkát adnak ki. Mindezek mellett azonban feltételezi, hogy a gyógyszerkönyvnek bizonyos nemzeti szinezetet is adnak majd.

A gyógyszerkönyv ugyanis nem lesz és nem is lehet egy oktató manuális. Náluk azonban ahol egy tudományos román gyógyszerészi szakirodalom hiánya folytán, nagyon sok gyógyszertárnak nincs más szakkönyve, a gyógyszerkönyvön kivül, kérdezi, hogy nem léphetik-e át e sarkalatos tételt, hogy e hiányokat a gyógyszerkönyv általános fejezeteinek nagyobb terjedelmével pótolják.

A gyógyszerkönyv hivatalos alapkönyv, magas tudományos tartalommal és annak is kell hogy maradjon. Felteszi azonban a kérdést, hogy a fejlődésnek indult nemzeti ipar támogatása céljából nem lehetne-e eltérni egy kissé a szigoru tudományos vonaltól. Felvévén ugyanis az összes hazai készitményeket, a meglévő állandóikkal és tisztasági fokukkal, mivel a gyógyszertárak és a közönség érdekével is ellenkezne, ha a hazai gyógyszerkészitmények egész sorát kellene a fogyasztástól elvonni.

A gyógyszerkönyvnek ugyanis még abban az esetben is, ha nemzetközivé lesz, egyes nemzeti szempontokat figyelembe kell vennie, amely a hivatással és azzal a nemzettel együtt halad és fejlődik, amelynél alkalmazzák.

*

Tekintve, hogy nálunk is már komolyan folynak az előkészületek az V-ik Magyar Gyógyszerkönyv kiadására, talán nem volt érdektelen a fenti közlemény ismertetése.

Biztosra vesszük, hogy a hazai gyógyzserkészitmények nálunk is méltó helyet fognak kapni az uj gyógyszerkönyvben. Bizunk abban is, hogy jóhirnevü gyógyszeriparunk a nemzetközi előirásoknak megfelelő fokozottabb tisztasági követelményeknek is meg fog tudni felelni és a 3 éves terv keretében oiyan termelési kapacitást ér el, hogy az európai gyógyszeriparnak jelentős és versenyképes tényezőjévé válik döntően járulván ezáltal hozzá az ország gazdasági felendüléséhez és a szenvedő emberiség gyógyitásához.

B. F.

HIREK

A naftalán a gyógyászatban

A naftalánról elmondhatjuk, hogy Azerbejdzsán büszkesége. A naftalános naftának azonban eddig csak kisipari felhasználását oldották meg; az orvostudományban kinálkozó nagy lehetőségek kiaknázását csak most kezdik meg.

34 különféle magas gyógyhatásu olajat és zsirt nyerhetünk a naftalános naftából. A zsirok egy része kozmetikai preparátumokra használható fel. A bőrre gyakorolt puhitó hatásuk már régen ismert, de a kérdésnek ez az oldala még nincs teljesen feldolgozva.

A zsirok egy másik része olyan gyógypreparátumok készitésére alkalmas, amelyekhez eddig drága importált nyersanyagokat használtak fel.

Végül pedig vannak köztük nagyon értékes olajok, amelyek kiválóan alkalmasak különleges naftalános készitmények előállitására — emulziókra, balzsamokra. Az utóbbi a háboruban, mint pótolhatatlan szer vált be gennyes, égett és fagyott sebekre.

Gyulladásos folyamatoknál kitünően érvényesül fájdalomcsillapitó és szétosztható hatása. Bőrbetegségeknél, sőt yperites bőrsérüléseknél is elsőrendü gyógyhatása van a naftalánnak.

A naftalános nafta belső használatra kitünő szolgálatot tesz a gyomor és bélhurutnál, valamint gilisztа ellen.

Óriási lehetőségeket hord magában az ultrahanghullámokkal készült naftalános emulzió. Hatása már bebizonyosodott elhanyagolt rákos megbetegedéseknél is. Alkalmazása ajánlható polyarthritisnél, ekcémánál, psoriasisnál, sőt még gyomorfekélynél is.

A legujabb orvosi szakirodalom beszámol arról, hogy naftalános naftapreparátumok hijján a naftát nyers állapotban is alkalmazzák és pedig kétséget kizáró eredménnyel gége és mellhártyatuberkulózis esetejben. Megoldásra vár azonban még az, hogy a különféle nyersolajkutak termékeit külön tárolják s hogy a naftalános nafta változatainak klinikai tanulmányozására laboratóriumot állitsanak fel.

Mindenesetre a probléma megérdemli legbehatóbb tanulmányozását.

(M. Sz. M. T. Sajtószolgálata.)

UJ TESTÜLETI IGAZGATÓ. A Budapesti Gyógyszerész Testület Babusik Ferenc kartársunk személyében uj igazgatót választott. A munkavállalók szempontjából minden időben igen nagyjelentőségü volt, hogy kit helyezett ebbe az állásba a fővárosi tulajdonosi testület. De kétszeresen fontos ez ma, amikor a gazdasági és szociális feladatok egész sora vár elvégzésre. Tudjuk, hogy nem utolsó sorban az igazgató szociális beállitottságán mulik a szakmai közösség megértése vagy széthuzása. A hivatása magaslatán álló testületi igazgató össze tud egyeztetni érdekeket és meg tudja szüntetni az érdekellentéteket. A jól dolgozó igazgató állandóan az egész szakmát látja, de mindig alulról néz felfelé. Tudnia kell, hogy a tulajdonosi érdekeltség ügyét ugy szolgálhatja a legjobban, ha a szakma minden munkását védi és boldoguláshoz segiti. Erre a komoly feladatra nem is találhattak volna alkalmasabbat Babusik kartársunknál. Hisszük, hogy az ő személyén megtörik minden ellentét és szakosztályunk vitás kérdésekben megtalálja a testülettel a legszociálisabb megoldást.

ÜGYELETES SZOLGÁLAT. A szakszervezet igazolja azon szóbeli megállapodást, mely szerint a szakmai kollektiv szerződés II. fej. c. pontjának (2) bekezdésében az alábbi mondat törlendő: „Budapest Székesfőváros közigazgatási területén kivül az egész országban az ügyeleti szolgálat a váltott ügyeletet tartó gyógyszertárakban is az ezen pontban leirt módon dijazandó.“ — Magyarázatképen közöljük, hogy ezen törlés következtében az ügyeleti szolgálat az állandó ügyeletet tartó gyógyszertárak kivételével, az egész ország területén egyformán dijazandó.

TAGGYÜLÉS. Dr. Gruber Alajos kartársunk március 14-én lezajlott taggyülésen részletesen vázolta az uj kollektiv szerződés megszületését. Felolvasta a fontosabb részleteket és válaszolt a felvetett kérdésekre.

UJ UTAKON. A „Gyógyszerész-nap“ egyetlen péntekre az Egyetemi Gyógyszerészeti Intézetből átrándult a MABI tanácstermébe. Ez a kezdeményezés elsősorban *Sacher* Pál kartársunknak, a MABI-gyógyszertár vezetőjének érdeme. Az ő elgondolása volt, hogy ezzel az időnkinti vándorlással tegyük dinamikussá az egyre nagyobb népszerüségnek örvendő Gyógyszerész-napokat. Ez a terv a gyakorlatban a legteljesebb sikert aratta. Ez a kimutatható siker nem csak *Sacher* kartársunk szakszerü, kitünő előadásában nyilvánult meg, nem csupán *dr. Turi* Pál kartársunknak, az antibiotikumok területéről kiragadott értékes fejtegetéseiben, hanem a fokozott számbeli, lelkes szakmai együttlétben. *Sacher* kartársunk tehát jó munkát végzett, mert utat is mutatott ezzel más közegészségügyi intézménynek is.

AZ ANYAG- ÉS ÁRHIVATAL KÖZLI:

Terla Gyógyszerészek Szövetkezetének engedélyezte, hogy egy akció keretén belül az ország összes gyógyszertárainak f. év március 20-tól április 20-ig terjedő időben amidozophen pulvist és tablettát adhasson ki a következő arányokban:

Az 1, 2 és 3-as kategóriáju gyógyszertáraknak 50—50 gr-t, 4, 5 és 6 kategóriájuknak 100—100 gr-t és a 7, 8, 9 és 10-es kategóriáju gyógyszertáraknak 200—200 gr. amidazophenum pulv. és tabl.

A gyógyszertárak kategóriájuk feltüntetése mellett, megrendeléseiket közvetlenül Terla Gyógyszerészek Szövekezetéhez (Bpest, VI, Király-u. 67.) küldjék be.

Dr. Turi Pál egyet. tanársegéd április 2-án d. u. 18 órakor előadást fog tartani a magyar rádióban, Budapest II. hullámhosszán „A fehér méreg" címmel. Felhívjuk olvasóink figyelmét dr. Turi kartársunknak erre az előadására.

Igazolási hírek. A III. sz. Tapolcai igazoló bizottság (Zala megye), III. ig. bizottság 484. szám alatt hozott határozata: **Nádasdy János** okl. gyógyszerészt, ábrahámhegyi lakost igazolta.

Helyesbítés. A zombai „Isteni Gondviselés"-gyógyszertár hatósági kezelője nem Czuczy Péter, hanem **Csuzy József** gyógyszerész.

Cigarettatárcát vesztett el egy kartársunk a MABI-ban, március 19-én. Igazolt tulajdonosa átveheti a MABI házigyógyszertárban.

Szerkesztői üzenetek

Dr. P. M. Debrecen: Kissé terjedelmes, de különben mindvégig igen értékes cikkéből csak azt, annyit vettünk át, ami szakmánkat a legközvetlenebbül érdekli. Erről ön is meggyőződhetik, ha látja, mit hagytunk ki és mit közöltünk le belőle. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy általános gazdasági nézőpontból nem volt az egész cikk is egységes. Csak nekünk egységesebb így, mivel közelebb áll hozzánk. (sz.)

B. R.: Téved, ha azt hiszi, hogy „A Gyógyszerész" legutóbbi számában megalkudtunk. Mindössze annyi történt, hogy a centenáriumi év ünnepi számában összehoztuk a szakma minden érdekeltségét. Igenis, ki akartuk hangsulyozni, hogy a közegészségügy és elsősorban a népi demokrácia szolgálatában nem haladhatunk külön utakon. Ez még nem jelenti azt, hogy ne harcoljunk továbbra is munkavállaló kartársaink életszínvonalának emeléséért. A becsületes munkáért és a munka becsületéért. De már azon az uton vagyunk, hogy talán nem is kell soká harcolnunk. Össze kell fognunk — az ország ujjáépitésében. (sz.)

B. M.: Levelében azt ajánlja, hogy a gyógyszerészek időnként közöljék az orvosokkal, a rendelőintézetek orvosaival is, hogy milyen gyógyszerek hiányoznak a gyógyszertárakból. Ez a javaslat mai közleményünkhöz kapcsolódik. Mi csak felvetjük a szakma legsürgetőbb kérdéseit, a megoldás azonban már nem a mi dolgunk.

K. D.: Mi is tudjuk, hogy a kérdezett ügyvéd egészen fiatal korában kormányfőtanácsos lett — az egész ügyvédi kar megdöbbenésére. Természetes, hogy ezzel a címmel együtt járt a Horthy-rendszer teljes kiszolgálása és az a hatalmas profit, mely ugyancsak velejárója volt az ilyen korai „kitüntetésnek". Igen, az ember azt hinné . . . De az ember téved. Az ügyvéd ur szertenéz és ujra csak meglelé honját e hazában. És ugyan hol lelhetné meg jobban, mint a gyógyszerészi berkekben? Itt van pénz, itt még mindig nagy tétre megy a játék. Kipróbált fasiszta gyógyszerészek állnak az ügyvéd ur irodájában, hogy a demokrácia hőseivé avassák magukat. (Mert ez csak nálunk van igy, csak ebben a szakmában, hogy elveszik és megint visszaadják.) És az ügyvéd ur segit. Kin igy, kin amugy. Az a legkevesebb, hogy csak a mentő-tanukat hallgatják ki, de a terhelőket nem. Ki hitte volna, hogy egy kormányfőtanácsosi címnek ekkora átütő ereje legyen . . .

Közben pedig az ügyvéd ur keres és zsebel — a népi demokrácia nagyobb dicsőségére.

Valójában ez a lényege az ön hozzánk intézett levelének dr. K. Gy. ügyvéd urról. A mi válaszunk ez:

— Még azok a hibásan ültetett fák sem nőhetnek az égig, melyeknek gyökerei a népi demokrácia talajába kapaszkodnak. Hát még egy effélé Horthy-nagybirtok földjéből élősködő ügyvédi faóriás. Csak hadd keressen, gyüjtse be a termést az ügyvéd ur. Hamarosan eljön az idő, amikor megint csak kormányfőtanácsos lesz és semmi más. De ahogyan az ügyvéd ur hirtelen ügyességét ismerjük, ő akkor is boldogulni fog. Nem hiába lett harmincéves korában kormányfőtanácsos. Horthyék nem jutalmaztak érdemteleneket. (sz.)

Apróhirdetések

Keresek kaucióval, bérbevételre jóforgalmu vidéki patikát. Lehetőleg április—május hóra. — Cim: Marity Zoltán, Kadarkut, Szent Imre-u. 8.

Egyleti-vények havonkénti taksálását elvállalom. — Cim a kiadóhivatalban.

Buchwalder Zsigmond cég

gyógyszertári porcellán felszerelési cikkek, porcellán tégelyek előnyös beszerzése.

IV., Veres Pálné-utca 31. Telefon: 185—071.

A salgótarjáni bányatárspénztár salgótarjáni házigyógyszertára részére jókarban lévő gyógyszertárberendezést és felszerelést keres. Ajánlatok: Bányatárspénztár, Salgótarján cimre küldendők.

a gyógyszerész

Megjelenik havonta kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Akácfa-u. 45. I. 2.
Telefon: 422—126
Hivatalos órák: d. u. 4—6-ig.
Felelős szerkesztő és kiadó:
HARANGI SÁNDOR
Telefon: 344—311.
Szerkeszti:
SZÉKELY JENŐ
Telefon: 162—856.
Laptulajdonos:
a M. M. Sz. Szakszervezete Gyógyszertári Dolgozók Szakosztálya

Hoffmann József nyomdája, VII., Kazinczy-utca 5.

Kochmeister Frigyes Utódai

gyógyárunagykereskedés

Ismét a békebeli felkészültségével áll b. vevői rendelkezésére

Budapest, V., Gr. Klebelsberg-u. 8
Telefon: 120—956, 120—816

Távirati cím: Pharmachemia Budapest

Simonyi Pál

gyógyárunagykereskedő
Budapest, VI., Jókai-tér 3

Waldheim tabletta és tea magyarországi lerakata

Az összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességeket, drogot, chemikáliát raktárról szállit.

Gyors és pontos expediálás helyben és vidékre.

Telefon: 123-269

Uj!

Tehéntej + rizsnyák + dextrin-maltose

LACTORIZAN

normál csecsemő táplálék.

Megszünteti a megbizható tej beszerzésének és eltartásának gondját.

Korlátlan mennyiségben kapható.

Krompecher Tápszergyár készitménye.

Ujból korlátlanul kapható!

Vizelet desinficiens!

UROCARMIN-tabletta CHINOIN

(p-aethoxy-diamino azobenzol hydrochlorid)

A sulfonamid és penicillin kezelés kiegészitésére

urethritis, cystitis és pyelitis eseteiben.

Hosszabb időn át is minden szövődmény nélkül adagolható!

20 tabletta á 0.1 g